

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE DE ORDINE INTERIOARĂ ȘI DE
PROCEDURĂ

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ AL CURȚII DE JUSTIȚIE

Cuprins

	<i>Pagina</i>
DISPOZIȚII PRELIMINARE	9
Articolul 1 Definiții	9
Articolul 2 Domeniul de aplicare al prezentului regulament	10
TITLUL I - ORGANIZAREA CURȚII	10
CAPITOLUL 1 - JUDECĂTORII ȘI AVOCAȚII GENERALI	10
Articolul 3 Data de începere a duratei mandatului judecătorilor și al avocaților generali	10
Articolul 4 Depunerea jurământului	10
Articolul 5 Angajamentul solemn	10
Articolul 6 Înlăturarea din funcție a unui judecător sau a unui avocat general	10
Articolul 7 Rangul de vechime	10
CAPITOLUL 2 - PREȘEDINȚIA CURȚII, CONSTITUIREA CAMERELOR ȘI DESEMNAREA PRIMULUI AVOCAT GENERAL	10
Articolul 8 Alegerea președintelui și a vicepreședintelui Curții	10
Articolul 9 Atribuțiile președintelui Curții	11
Articolul 10 Atribuțiile vicepreședintelui Curții	11
Articolul 11 Constituirea camerelor	11
Articolul 12 Alegerea președinților de cameră	11
Articolul 13 Împiedicarea președintelui și a vicepreședintelui Curții	11
Articolul 14 Desemnarea primului avocat general	11
CAPITOLUL 3 - ATRIBUIREA CAUZELOR JUDECĂTORILOR RAPORTORI ȘI AVOCAȚILOR GENERALI	11
Articolul 15 Desemnarea judecătorului raportor	11
Articolul 16 Desemnarea avocatului general	12
CAPITOLUL 4 - RAPORTORII ADJUNCȚI	12
Articolul 17 Raportorii adjuncți	12
CAPITOLUL 5 - GREFA	12
Articolul 18 Numirea grefierului	12

	<i>Pagina</i>
Articolul 19 Grefierul adjunct	12
Articolul 20 Atribuțiile grefierului	12
Articolul 21 Ținerea registrului	12
Articolul 22 Consultarea registrului, a hotărârilor și a ordonanțelor	13
CAPITOLUL 6 - FUNCȚIONAREA CURȚII	13
Articolul 23 Locul ședințelor Curții	13
Articolul 24 Calendarul lucrărilor Curții	13
Articolul 25 Reuniunea generală	13
Articolul 26 Întocmirea unor procese-verbale	13
CAPITOLUL 7 - COMPLETELE DE JUDECATĂ	13
Secțiunea 1. Compunerea completelor de judecată	13
Articolul 27 Compunerea Marii Camere	13
Articolul 28 Compunerea camerelor de cinci și de trei judecători	14
Articolul 29 Compunerea camerelor în caz de conexitate sau de desesizare	14
Articolul 30 Împiedicarea unui președinte de cameră	14
Articolul 31 Împiedicarea unui membru al completului de judecată	14
Secțiunea 2. Deliberările	14
Articolul 32 Modalitățile de deliberare	14
Articolul 33 Numărul de judecători care participă la deliberări	15
Articolul 34 Cvorumul Marii Camere	15
Articolul 35 Cvorumul camerelor de cinci și de trei judecători	15
CAPITOLUL 8 - REGIMUL LINGVISTIC	15
Articolul 36 Limbile de procedură	15
Articolul 37 Stabilirea limbii de procedură	15
Articolul 38 Folosirea limbii de procedură	16
Articolul 39 Responsabilitatea grefierului în materie lingvistică	16
Articolul 40 Regimul lingvistic al publicațiilor Curții	16
Articolul 41 Textele autentice	16
Articolul 42 Serviciul lingvistic al Curții	16
TITLUL II - DISPOZIȚII PROCEDURALE COMUNE	16
CAPITOLUL 1 - DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENȚILOR, CONSILIERILOR ȘI AVOCAȚILOR	16
Articolul 43 Privilegii, imunități și facilități	16
Articolul 44 Calitatea de reprezentant al părții	17
Articolul 45 Ridicarea imunității	17
Articolul 46 Excluderea din procedură	17

	<i>Pagina</i>
Articolul 47 Profesorii și părțile din litigiul principal	17
CAPITOLUL 2 - NOTIFICĂRILE	17
Articolul 48 Modalitățile de notificare	17
CAPITOLUL 3 - TERMENELE	18
Articolul 49 Calculul termenelor	18
Articolul 50 Acțiunea împotriva actului unei instituții	18
Articolul 51 Termenul pentru considerente de distanță	18
Articolul 52 Stabilirea și prelungirea termenelor	18
CAPITOLUL 4 - DIFERITELE MODALITĂȚI DE EXAMINARE A CAUZELOR	18
Articolul 53 Modalitățile de examinare a cauzelor	18
Articolul 54 Conexarea	18
Articolul 55 Suspendarea procedurii	18
Articolul 56 Amânarea judecării unei cauze	19
CAPITOLUL 5 - FAZA SCRISĂ A PROCEDURII	19
Articolul 57 Depunerea actelor de procedură	19
Articolul 58 Întinderea actelor de procedură	19
CAPITOLUL 6 - RAPORTUL PRELIMINAR ȘI TRIMITEREA CAUZELOR COMPLETELOR DE JUDECATĂ	19
Articolul 59 Raportul preliminar	19
Articolul 60 Trimiterea cauzelor completelor de judecată	20
CAPITOLUL 7 - MĂSURILE DE ORGANIZARE A PROCEDURII ȘI ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE JUDECĂTOREASCĂ	20
Secțiunea 1. Măsurile de organizare a procedurii	20
Articolul 61 Măsurile de organizare decise de Curte	20
Articolul 62 Măsurile de organizare decise de judecătorul raportor sau de avocatul general	20
Secțiunea 2. Activitățile de cercetare judecătorească	20
Articolul 63 Decizia cu privire la activitățile de cercetare judecătorească	20
Articolul 64 Stabilirea activităților de cercetare judecătorească	20
Articolul 65 Participarea la activitățile de cercetare judecătorească	20
Articolul 66 Proba testimonială	21
Articolul 67 Audierea martorilor	21
Articolul 68 Jurământul martorilor	21
Articolul 69 Sancțiuni pecuniare	21
Articolul 70 Expertiza	21
Articolul 71 Jurământul expertului	21
Articolul 72 Recuzarea unui martor sau a unui expert	21
Articolul 73 Cheltuielile martorilor și ale experților	21

	<i>Pagina</i>
Articolul 74 Procesul-verbal al ședințelor de cercetare judecătorească	22
Articolul 75 Deschiderea fazei orale a procedurii după cercetarea judecătorească	22
CAPITOLUL 8 - FAZA ORALĂ A PROCEDURII	22
Articolul 76 Ședința de audiere a pledoariilor	22
Articolul 77 Ședința comună de audiere a pledoariilor	22
Articolul 78 Conducerea dezbaterilor	22
Articolul 79 Ședința secretă	22
Articolul 80 Întrebările	22
Articolul 81 Închiderea ședinței de audiere a pledoariilor	22
Articolul 82 Prezentarea concluziilor avocatului general	22
Articolul 83 Deschiderea sau redeschiderea fazei orale	22
Articolul 84 Procesul-verbal al ședințelor	23
Articolul 85 Înregistrarea ședinței	23
CAPITOLUL 9 - HOTĂRĂRILE ȘI ORDONANȚELE	23
Articolul 86 Data pronunțării hotărârii	23
Articolul 87 Cuprinsul hotărârii	23
Articolul 88 Pronunțarea și notificarea hotărârii	23
Articolul 89 Cuprinsul ordonanței	23
Articolul 90 Semnarea și notificarea ordonanței	24
Articolul 91 Efectul obligatoriu al hotărârilor și al ordonanțelor	24
Articolul 92 Publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene	24
TITLUL III - TRIMITERILE PRELIMINARE	24
CAPITOLUL 1 - DISPOZIȚII GENERALE	24
Articolul 93 Domeniul de aplicare	24
Articolul 94 Cuprinsul cererii de decizie preliminară	24
Articolul 95 Anonimatul	24
Articolul 96 Participarea la procedura preliminară	24
Articolul 97 Părțile din litigiul principal	24
Articolul 98 Traducerea și notificarea cererii de decizie preliminară	25
Articolul 99 Răspunsul prin ordonanță motivată	25
Articolul 100 Sesizarea Curții	25
Articolul 101 Cererea de lămuriri	25
Articolul 102 Cheltuielile de judecată ocazionate de procedura preliminară	25
Articolul 103 Îndreptarea hotărârilor și a ordonanțelor	25
Articolul 104 Interpretarea deciziilor preliminare	25

	<i>Pagina</i>
CAPITOLUL 2 - PROCEDURA PRELIMINARĂ ACCELERATĂ	26
Articolul 105 Procedura accelerată	26
Articolul 106 Transmiterea actelor de procedură	26
CAPITOLUL 3 - PROCEDURA PRELIMINARĂ DE URGENȚĂ	26
Articolul 107 Domeniul de aplicare al procedurii preliminare de urgență	26
Articolul 108 Decizia asupra urgenței	26
Articolul 109 Faza scrisă a procedurii de urgență	26
Articolul 110 Notificările și informările subsecvente închiderii fazei scrise a procedurii	27
Articolul 111 Omiterea fazei scrise a procedurii	27
Articolul 112 Decizia pe fond	27
Articolul 113 Completul de judecată	27
Articolul 114 Transmiterea actelor de procedură	27
CAPITOLUL 4 - ASISTENȚA JUDICIARĂ	27
Articolul 115 Cererea de asistență judiciară	27
Articolul 116 Decizia cu privire la cererea de asistență judiciară	27
Articolul 117 Sumele care se plătesc cu titlu de asistență judiciară	28
Articolul 118 Retragerea asistenței judiciare	28
TITLUL IV - ACȚIUNILE DIRECTE	28
CAPITOLUL 1 - REPREZENTAREA PĂRȚILOR	28
Articolul 119 Obligația de reprezentare	28
CAPITOLUL 2 - FAZA SCRISĂ A PROCEDURII	28
Articolul 120 Cuprinsul cererii introductive	28
Articolul 121 Informațiile referitoare la notificări	28
Articolul 122 Anexele la cererea introductivă	28
Articolul 123 Notificarea cererii introductive	29
Articolul 124 Cuprinsul memoriului în apărare	29
Articolul 125 Transmiterea de înscrisuri	29
Articolul 126 Replica și duplica	29
CAPITOLUL 3 - MOTIVELE ȘI PROBELE	29
Articolul 127 Motivele noi	29
Articolul 128 Probele și propunerea de probe	29
CAPITOLUL 4 - INTERVENȚIA	29
Articolul 129 Obiectul și efectele intervenției	29
Articolul 130 Cererea de intervenție	30
Articolul 131 Decizia cu privire la cererea de intervenție	30

	<i>Pagina</i>
Articolul 132 Depunerea memoriilor	30
CAPITOLUL 5 - PROCEDURA ACCELERATĂ	30
Articolul 133 Decizia referitoare la procedura accelerată	30
Articolul 134 Faza scrisă a procedurii	30
Articolul 135 Faza orală a procedurii	30
Articolul 136 Decizia pe fond	31
CAPITOLUL 6 - CHELTUIELILE DE JUDECATĂ	31
Articolul 137 Decizia cu privire la cheltuielile de judecată	31
Articolul 138 Reguli generale de alocare a cheltuielilor de judecată	31
Articolul 139 Cheltuielile nejustificate sau șicanatoare	31
Articolul 140 Cheltuielile de judecată efectuate de intervenienți	31
Articolul 141 Cheltuielile de judecată în caz de desistare	31
Articolul 142 Cheltuielile de judecată în caz de nepronunțare asupra fondului	31
Articolul 143 Cheltuielile de procedură	31
Articolul 144 Cheltuielile de judecată recuperabile	31
Articolul 145 Contestația privind cheltuielile de judecată recuperabile	31
Articolul 146 Modalitățile de plată	32
CAPITOLUL 7 - ACORDUL AMIABIL, DESISTĂRILE, NEPRONUȚAREA ASUPRA FONDULUI ȘI INCIDENTELE DE PROCEDURĂ	32
Articolul 147 Acordul amiabil	32
Articolul 148 Desistarea	32
Articolul 149 Nepronunțarea asupra fondului	32
Articolul 150 Cauzele de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică	32
Articolul 151 Excepțiile și incidentele de procedură	32
CAPITOLUL 8 - HOTĂRĂRILE PRONUȚATE ÎN CAUZELE JUDECAȚE ÎN LIPSĂ	32
Articolul 152 Hotărârile pronunțate în cauzele judecate în lipsă	32
CAPITOLUL 9 - CERERILE ȘI ACȚIUNILE REFERITOARE LA HOTĂRĂRI ȘI LA ORDONANȚE	33
Articolul 153 Completul de judecată competent	33
Articolul 154 Îndreptarea	33
Articolul 155 Omisiunea de pronunțare	33
Articolul 156 Opoziția	33
Articolul 157 Terța opoziție	33
Articolul 158 Interpretarea	34
Articolul 159 Revizuirea	34
CAPITOLUL 10 - SUSPENDAREA ȘI CELELALTE MĂSURI PROVIZORII	34
Articolul 160 Cererea de suspendare sau de măsuri provizorii	34
Articolul 161 Decizia asupra cererii	35

	<i>Pagina</i>
Articolul 162 Ordonanța de suspendare a executării sau de măsuri provizorii	35
Articolul 163 Schimbarea împrejurărilor	35
Articolul 164 Cererea nouă	35
Articolul 165 Cererea depusă în temeiul articolelor 280 și 299 TFUE și al articolului 164 TCEEA	35
Articolul 166 Cererea depusă în temeiul articolului 81 TCEEA	35
TITLUL V - RECURSURILE ÎMPOTRIVA DECIZIILOR TRIBUNALULUI	35
CAPITOLUL 1 - FORMA, CONȚINUTUL ȘI CONCLUZIILE CERERII DE RECURS	35
Articolul 167 Depunerea cererii de recurs	35
Articolul 168 Cuprinsul cererii de recurs	35
Articolul 169 Concluziile, motivele și argumentele recursului	36
Articolul 170 Concluziile în caz de admitere a recursului	36
CAPITOLUL 2 - MEMORIILE ÎN RĂSPUNS, ÎN REPLICĂ ȘI ÎN DUPLICĂ	36
Articolul 171 Notificarea recursului	36
Articolul 172 Părțile autorizate să depună memoriu în răspuns	36
Articolul 173 Cuprinsul memoriului în răspuns	36
Articolul 174 Concluziile memoriului în răspuns	36
Articolul 175 Memoriile în replică și în duplică	36
CAPITOLUL 3 - FORMA, CONȚINUTUL ȘI CONCLUZIILE RECURSULUI INCIDENT	36
Articolul 176 Recursul incident	36
Articolul 177 Cuprinsul recursului incident	36
Articolul 178 Concluziile, motivele și argumentele recursului incident	37
CAPITOLUL 4 - MEMORIILE SUBSECVENTE RECURSULUI INCIDENT	37
Articolul 179 Răspunsul la recursul incident	37
Articolul 180 Memoriile în replică și în duplică subsecvente unui recurs incident	37
CAPITOLUL 5 - RECURSURILE SOLUȚIONATE PRIN ORDONANȚĂ	37
Articolul 181 Recursul în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat	37
Articolul 182 Recursul în mod vădit fondat	37
CAPITOLUL 6 - CONSECINȚELE RADIERII RECURSULUI PRINCIPAL ASUPRA RECURSULUI INCIDENT	37
Articolul 183 Consecințele unei desistări de recursul principal sau ale unei inadmisibilități vădite a recursului principal asupra recursului incident	37
CAPITOLUL 7 - CHELTUIELILE DE JUDECATĂ ȘI ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN RECURS	37
Articolul 184 Decizia cu privire la cheltuielile de judecată în recurs	37
Articolul 185 Asistența judiciară	38
Articolul 186 Cererea prealabilă de asistență judiciară	38
Articolul 187 Decizia cu privire la cererea de asistență judiciară	38
Articolul 188 Sumele care trebuie plătite cu titlu de asistență judiciară	38

	<i>Pagina</i>
Articolul 189 Retragera asistenței judiciare	38
CAPITOLUL 8 - ALTE DISPOZIȚII APLICABILE ÎN RECURS	38
Articolul 190 Alte dispoziții aplicabile în recurs	38
TITLUL VI - REEXAMINAREA DECIZIILOR TRIBUNALULUI	39
Articolul 191 Camera de reexaminare	39
Articolul 192 Informarea cu privire la deciziile susceptibile de reexaminare și comunicarea acestora	39
Articolul 193 Reexaminarea deciziilor date în recurs	39
Articolul 194 Reexaminarea deciziilor preliminare	39
Articolul 195 Hotărârea pe fond după decizia de reexaminare	40
TITLUL VII - AVIZELE	40
Articolul 196 Faza scrisă a procedurii	40
Articolul 197 Desemnarea judecătorului raportor și a avocatului general	40
Articolul 198 Ședința de audiere a pledoariilor	40
Articolul 199 Termenul în care se dă avizul	40
Articolul 200 Pronunțarea avizului	40
TITLUL VIII - PROCEDURILE SPECIALE	40
Articolul 201 Calea de atac împotriva deciziilor comitetului de arbitraj	40
Articolul 202 Procedura prevăzută la articolul 103 TCEEA	41
Articolul 203 Procedurile prevăzute la articolele 104 și 105 TCEEA	41
Articolul 204 Procedura prevăzută la articolul 111 alineatul (3) din Acordul privind SEE	41
Articolul 205 Soluționarea diferendelor vizate la articolul 35 TUE, în versiunea în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona	41
Articolul 206 Cererile vizate la articolul 269 TFUE	42
DISPOZIȚII FINALE	42
Articolul 207 Regulamentul adițional	42
Articolul 208 Dispoziții de punere în aplicare	42
Articolul 209 Abrogare	42
Articolul 210 Publicarea și intrarea în vigoare a prezentului regulament	42

REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ AL CURȚII DE JUSTIȚIE

CURTEA DE JUSTIȚIE,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 19,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 253 al șaselea paragraf,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 106a alineatul (1),

având în vedere Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în special articolul 63 și articolul 64 al doilea paragraf,

întrucât:

- (1) Chiar dacă Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a fost modificat de mai multe ori de-a lungul anilor, structura acestuia nu a fost totuși modificată fundamental de la adoptarea sa inițială, la 4 martie 1953. Regulamentul de procedură din 19 iunie 1991, actualmente în vigoare, reflectă încă preponderența inițială a acțiunilor directe, deși, în practică, cea mai mare parte a acestor acțiuni intră, în prezent, în competența Tribunalului, iar trimiterile formulate cu titlu preliminar de instanțele statelor membre reprezintă, din punct de vedere cantitativ, prima categorie de cauze deduse judecării Curții. Trebuie să se țină seama de această realitate și să fie adaptate în consecință structura și conținutul Regulamentului de procedură al Curții la evoluția contenciosului său.
- (2) Acordând trimiterilor preliminară locul care li se cuvine în Regulamentul de procedură, se impune totodată să se facă o distincție mai clară între normele aplicabile tuturor tipurilor de acțiuni și normele specifice fiecăruia dintre acestea, care sunt abordate în titluri distincte. Dintr-o preocupare pentru clarificare, este, așadar, necesară gruparea într-un titlu preliminar a dispozițiilor procedurale comune tuturor cauzelor cu care este sesizată Curtea.
- (3) Pe de altă parte, în lumina experienței dobândite în punerea în aplicare a diferitelor proceduri, se constată că este necesar să se completeze sau să se clarifice, în atenția justițiabililor, precum și a instanțelor naționale, normele aplicabile fiecăreia dintre ele. Acestea privesc în special noțiunea de parte din litigiul principal, de intervenient și de parte din procedura care s-a aflat pe rolul Tribunalului sau, în materie preliminară, normele referitoare la sesizarea Curții și la conținutul deciziei de trimitere. În ceea ce privește recursurile formulate împotriva deciziilor Tribunalului, trebuie să se opereze, în plus, o distincție mai clară între recursurile formulate cu titlu principal și recursurile formulate cu titlu incident, în urma notificării către autorul acestora din urmă a unui recurs principal.
- (4) Invers, punerea în aplicare a anumitor proceduri, precum procedura de reexaminare, a revelat prea marea lor complexitate. Prin urmare, se impune simplificarea acestora, prevăzându-se în special desemnarea, pentru un an, a unei camere de cinci judecători însărcinate să se pronunțe atât asupra propunerii de reexaminare formulate de primul avocat general, cât și asupra chestiunilor care fac obiectul reexaminării.
- (5) Din aceeași perspectivă, este necesară simplificarea modalităților procedurale de examinare a cererilor de aviz prin alinierea acestora la cele aplicabile celorlalte cauze și prin prevederea, în consecință, a participării unui singur avocat general la examinarea cererii de aviz. Dintr-o preocupare pentru o lizibilitate sporită, se impune de asemenea regruparea într-un titlu unic a tuturor procedurilor speciale actualmente dispersate în mai multe titluri și capitole distincte din Regulamentul de procedură.
- (6) În plus, în vederea preservării capacității instanței, confruntată cu un contencios din ce în ce mai bogat, de a soluționa cauzele cu care este sesizată într-un termen rezonabil, este necesară continuarea eforturilor întreprinse în vederea reducerii duratei procedurilor desfășurate în fața sa, în special prin extinderea posibilităților Curții de a se pronunța prin ordonanță motivată, prin simplificarea normelor referitoare la intervenția statelor și a instituțiilor prevăzute la articolul 40 primul și al treilea paragraf din Statut și prin prevederea facultății Curții de a se pronunța fără organizarea unei ședințe atunci când se consideră suficient de lămurită de ansamblul observațiilor scrise depuse într-o cauză.
- (7) În sfârșit, dintr-o preocupare pentru o lizibilitate sporită a normelor aplicate de Curte, este necesar să se înlăture anumite norme desuete sau neaplicate, să se numeroteze toate paragrafele articolelor din prezentul regulament, să se prevadă un titlu specific pentru fiecare dintre aceste articole, care să descrie pe scurt conținutul lor, și să se armonizeze termenii acestora.

Cu aprobarea dată de Consiliu la 24 septembrie 2012,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

DISPOZIȚII PRELIMINARE*Articolul 1***Definiții**

- (1) În prezentul regulament:
 - (a) dispozițiile Tratatului privind Uniunea Europeană se desemnează prin numărul articolului vizat din tratatul menționat, urmat de abrevierea „TUE”;
 - (b) dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene se desemnează prin numărul articolului vizat din tratatul menționat, urmat de abrevierea „TFUE”;

- (c) dispozițiile Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice se desemnează prin numărul articolului vizat din tratatul menționat, urmat de abrevierea „TCEEA”;
- (d) Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene este denumit „Statutul”;
- (e) Acordul privind Spațiul Economic European ⁽¹⁾ este denumit „Acordul privind SEE”;
- (f) Regulamentul nr. 1 al Consiliului din 15 aprilie 1958 de stabilire a regimului lingvistic al Comunității Economice Europene ⁽²⁾ este denumit „Regulamentul nr. 1 al Consiliului”.
- (2) În sensul prezentului regulament:
- (a) termenul „instituții” desemnează instituțiile Uniunii prevăzute la articolul 13 alineatul (1) TUE și organele, oficiile sau agențiile înființate prin tratate sau printr-un act adoptat pentru punerea în aplicare a acestora și care pot fi părți în fața Curții;
- (b) termenul „Autoritatea AELS de Supraveghere” desemnează autoritatea de supraveghere prevăzută de Acordul privind SEE;
- (c) termenul „persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statut” desemnează ansamblul părților, statelor, instituțiilor, organelor, oficiilor și agențiilor autorizate, în temeiul acestui articol, să prezinte memorii sau observații în cadrul unei trimiteri preliminare.

Articolul 2

Domeniul de aplicare al prezentului regulament

Dispozițiile prezentului regulament pun în aplicare și completează, în măsura în care este necesar, prevederile relevante din TUE, din TFUE și din TCEEA, precum și Statutul.

TITLUL I

ORGANIZAREA CURȚII

Capitolul 1

JUDECĂTORII ȘI AVOCAȚII GENERALI

Articolul 3

Data de începere a duratei mandatului judecătorilor și al avocaților generali

Mandatul unui judecător sau al unui avocat general începe la data stabilită în acest sens în actul de numire. În cazul în care data de începere a duratei mandatului nu este stabilită în actul respectiv, această durată începe să curgă de la data publicării aceluși act în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 4

Depunerea jurământului

Înainte de a intra în funcție, în prima ședință publică a Curții la care asistă după numirea lor, judecătorii și avocații generali depun următorul jurământ, prevăzut la articolul 2 din Statut:

„Jur să îmi exercit funcția cu deplină imparțialitate și potrivit conștiinței; jur să nu divulg nimic din secretul deliberărilor.”

Articolul 5

Angajamentul solemn

Imediat după depunerea jurământului, judecătorii și avocații generali semnează o declarație prin care își iau angajamentul solemn prevăzut la articolul 4 al treilea paragraf din Statut.

Articolul 6

Înlăturarea din funcție a unui judecător sau a unui avocat general

(1) Atunci când Curtea este chemată, în temeiul articolului 6 din Statut, să decidă dacă un judecător sau un avocat general nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă acesta nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale, președintele îl invită pe cel în cauză să își prezinte observațiile.

(2) Curtea se pronunță fără ca greșierul să fie prezent.

Articolul 7

Rangul de vechime

(1) Vechimea judecătorilor și a avocaților generali se calculează fără distincție de la intrarea în funcție.

(2) La vechime egală în funcție, vârsta determină rangul de vechime.

(3) Judecătorii și avocații generali al căror mandat este reînnoit își păstrează rangul anterior.

Capitolul 2

PREȘEDINȚIA CURȚII, CONSTITUIREA CAMERELOR ȘI DESEMNAREA PRIMULUI AVOCAT GENERAL

Articolul 8

Alegerea președintelui și a vicepreședintelui Curții

(1) Imediat după înlocuirea parțială prevăzută la articolul 253 al doilea paragraf TFUE, judecătorii îl aleg dintre ei pe președintele Curții, pentru o perioadă de trei ani.

(2) În cazul în care mandatul președintelui încetează înainte de expirarea duratei normale a funcției sale, se procedează la înlocuirea acestuia pentru perioada rămasă.

(3) În cadrul alegerilor prevăzute de prezentul articol, votul este secret. Este ales judecătorul care obține voturile a mai mult de jumătate dintre judecătorii Curții. În cazul în care niciunul dintre judecători nu obține această majoritate, se organizează alte tururi de scrutin până când aceasta este obținută.

⁽¹⁾ JO L 1, 3.1.1994, p.27.

⁽²⁾ JO, 17, 6.10.1958, p 385.

(4) În continuare, judecătorii îl aleg dintre ei pe vicepreședintele Curții, pentru o perioadă de trei ani, potrivit modalităților prevăzute la alineatul anterior. Alineatul (2) se aplică în mod corespunzător în cazul în care mandatul acestuia încetează înainte de expirarea duratei normale a funcției sale.

(5) Numele președintelui și cel al vicepreședintelui aleși în conformitate cu prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 9

Atribuțiile președintelui Curții

- (1) Președintele reprezintă Curtea.
- (2) Președintele conduce lucrările Curții. El prezidează reuniunile generale ale membrilor Curții, precum și ședințele și deliberările Plenului și ale Marii Camere.
- (3) Președintele asigură buna funcționare a serviciilor instituției.

Articolul 10

Atribuțiile vicepreședintelui Curții

- (1) Vicepreședintele îl asistă pe președintele Curții în exercitarea funcțiilor sale și îl înlocuiește în caz de împiedicare.
- (2) La cererea președintelui, vicepreședintele îl înlocuiește în exercitarea funcțiilor prevăzute la articolul 9 alineatele (1) și (3) din prezentul regulament.
- (3) Curtea precizează prin decizie condițiile în care vicepreședintele îl înlocuiește pe președintele Curții în exercitarea funcțiilor sale juridictionale. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 11

Constituirea camerelor

- (1) Curtea constituie în cadrul ei camere de cinci și de trei judecători, în conformitate cu articolul 16 din Statut, și decide cu privire la repartizarea judecătorilor pe camere.
- (2) Curtea desemnează camerele de cinci judecători care, pentru o perioadă de un an, au sarcina să judece cauzele prevăzute la articolul 107, precum și la articolele 193 și 194.
- (3) Pentru cauzele trimise unui complet de judecată în conformitate cu articolul 60, termenul „Curte” în prezentul regulament desemnează acel complet.

(4) Pentru cauzele trimise unei camere de cinci sau de trei judecători, atribuțiile președintelui Curții sunt exercitate de către președintele camerei.

(5) Repartizarea judecătorilor pe camere și desemnarea camerelor care au sarcina să judece cauzele prevăzute la articolul 107, precum și la articolele 193 și 194 se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 12

Alegerea președinților de cameră

- (1) Imediat după alegerea președintelui și a vicepreședintelui Curții, judecătorii procedează la alegerea, pentru o perioadă de trei ani, a președinților camerelor de cinci judecători.
- (2) În continuare, judecătorii îi aleg pe președinții camerelor de trei judecători pentru o perioadă de un an.
- (3) Prevederile articolului 8 alineatele (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.
- (4) Numele președinților de cameră aleși în conformitate cu prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 13

Împiedicarea președintelui și a vicepreședintelui Curții

În caz de împiedicare a președintelui și a vicepreședintelui Curții, președinția este asigurată de către unul dintre președinții de cameră de cinci judecători sau, în lipsă, de către unul dintre președinții de cameră de trei judecători sau, în lipsă, de către unul dintre ceilalți judecători, potrivit ordinii stabilite la articolul 7.

Articolul 14

Desemnarea primului avocat general

- (1) Curtea, după ascultarea avocaților generali, desemnează pentru o perioadă de un an un prim avocat general.
- (2) În cazul în care mandatul primului avocat general încetează înainte de expirarea duratei normale a funcției sale, se procedează la înlocuirea acestuia pentru perioada rămasă.
- (3) Numele primului avocat general desemnat în conformitate cu prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Capitolul 3

ATRIBUIREA CAUZELOR JUDECĂTORILOR RAPORTORI ȘI AVOCAȚILOR GENERALI

Articolul 15

Desemnarea judecătorului raportor

- (1) Cât mai curând cu putință după depunerea actului de sesizare, președintele Curții desemnează în cauză un judecător raportor.

(2) Pentru cauzele prevăzute la articolul 107, precum și la articolele 193 și 194, judecătorul raportor este ales dintre judecătorii camerei desemnate în conformitate cu articolul 11 alineatul (2), la propunerea președintelui acelei camere. În cazul în care, în temeiul articolului 109, camera decide să nu judece trimiterea potrivit procedurii de urgență, președintele Curții poate reatribui cauza unui judecător raportor care face parte dintr-o altă cameră.

(3) Președintele Curții ia măsurile necesare în caz de împiedicare a unui judecător raportor.

Articolul 16

Desemnarea avocatului general

(1) Primul avocat general atribuie cauzele avocaților generali.

(2) Primul avocat general ia măsurile necesare în caz de împiedicare a unui avocat general.

Capitolul 4

RAPORTORII ADJUNCȚI

Articolul 17

Raportorii adjuncți

(1) În cazul în care apreciază a fi necesar pentru studierea cauzelor cu care este sesizată și pentru cercetarea judecătorească a acestora, Curtea propune, în conformitate cu articolul 13 din Statut, numirea unor raportori adjuncți.

(2) Raportorii adjuncți sunt însărcinați în special cu:

(a) asistarea președintelui Curții în procedura măsurilor provizorii;

(b) asistarea judecătorilor raportori în îndeplinirea sarcinilor lor.

(3) În exercitarea funcțiilor lor, raportorii adjuncți răspund, după caz, în fața președintelui Curții, a președintelui unei camere sau a unui judecător raportor.

(4) Înainte de a intra în funcție, raportorii adjuncți depun în fața Curții jurământul prevăzut la articolul 4 din prezentul regulament.

Capitolul 5

GREFA

Articolul 18

Numirea grefierului

(1) Curtea numește grefierul.

(2) În cazul în care postul de grefier este vacant, se publică un anunț în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Persoanele interesate sunt invitate să își prezinte candidatura, într-un termen care nu poate fi mai mic de trei săptămâni, însoțită de toate informațiile cu privire la cetățenia lor, la titlurile lor universitare, la cunoștințele lor lingvistice, la ocupațiile lor actuale și anterioare, precum și cu privire la eventuala experiență judiciară și internațională de care dispun acestea.

(3) Votul, la care iau parte judecătorii și avocații generali, are loc potrivit procedurii prevăzute la articolul 8 alineatul (3) din prezentul regulament.

(4) Grefierul este numit pentru o perioadă de șase ani. Mandatul acestuia poate fi reînnoit. Curtea poate decide reînnoirea mandatului grefierului în funcție fără parcurgerea procedurii prevăzute la alineatul (2) al prezentului articol.

(5) Grefierul depune jurământul prevăzut la articolul 4 și semnează declarația prevăzută la articolul 5.

(6) Grefierul nu poate fi înlăturat din funcție decât dacă nu mai corespunde condițiilor cerute sau dacă nu mai îndeplinește obligațiile aferente funcției sale. Curtea decide după ce i-a acordat grefierului posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

(7) Dacă funcția grefierului încetează înainte de expirarea mandatului său, Curtea numește un nou grefier pentru o perioadă de șase ani.

(8) Numele grefierului ales în conformitate cu prezentul articol se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 19

Grefierul adjunct

Curtea poate numi, potrivit procedurii prevăzute pentru grefier, un grefier adjunct, însărcinat să îl asiste pe grefier și să îl înlocuiască în caz de împiedicare.

Articolul 20

Atribuțiile grefierului

(1) Sub autoritatea președintelui Curții, grefierul este însărcinat cu primirea, cu transmiterea și cu păstrarea tuturor înscrisurilor, precum și cu efectuarea notificărilor pe care le presupune aplicarea prezentului regulament.

(2) Grefierul îi asistă pe membrii Curții în exercițiul tuturor atribuțiilor lor.

(3) Grefierul păstrează sigiliile și răspunde de arhive. El se îngrijește de publicațiile Curții, în special de repertoriul jurisprudenței.

(4) Grefierul conduce serviciile instituției sub autoritatea președintelui Curții. El răspunde de gestionarea personalului și a administrației, precum și de pregătirea și de execuția bugetului.

Articolul 21

Ținerea registrului

(1) Grefa ține, sub răspunderea grefierului, un registru în care toate actele de procedură, precum și înscrisurile și mijloacele materiale de probă depuse în susținerea acestora sunt înregistrate cronologic și în ordinea depunerii lor.

(2) Grefierul face mențiuni cu privire la înregistrarea în registru pe exemplarele originale și, la cererea părților, pe copiile pe care acestea le prezintă în acest scop.

(3) Înregistrările în registru și mențiunile prevăzute la alineatul precedent constituie acte autentice.

(4) În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se publică un aviz care indică data înregistrării cererii de sesizare, numele părților concluziile cererii introductive, precum și arătarea motivelor și a principalelor argumente invocate sau, după caz, data depunerii cererii de decizie preliminară, precum și indicarea instanței de trimitere, a părților din litigiul principal și a întrebărilor adresate Curții.

Articolul 22

Consultarea registrului, a hotărârilor și a ordonanțelor

(1) Orice persoană poate consulta registru la grefă și poate obține copii sau extrase din acesta după achitarea tarifului grefei, stabilit de Curte la propunerea grefierului.

(2) Orice parte într-un proces poate obține, după achitarea tarifului grefei, copii certificate pentru conformitate cu originalul ale actelor de procedură.

(3) În plus, orice persoană poate obține, după achitarea tarifului grefei, copii certificate pentru conformitate cu originalul ale hotărârilor și ale ordonanțelor.

Capitolul 6

FUNȚIONAREA CURȚII

Articolul 23

Locul ședințelor Curții

Curtea poate, pentru desfășurarea uneia sau mai multor ședințe determinate, să aleagă un alt loc decât acela al sediului său.

Articolul 24

Calendarul lucrărilor Curții

(1) Anul judecătoresc începe la data de 7 octombrie a anului calendaristic și se încheie la data de 6 octombrie a anului următor.

(2) Vacanțele judecătorești sunt stabilite de Curte.

(3) Pe durata vacanțelor judecătorești, în caz de urgență, președintele poate convoca judecătorii și avocații generali.

(4) Curtea respectă zilele de sărbătoare legală ale locului în care își are sediul.

(5) Pentru motive temeinice, Curtea poate acorda concedii judecătorilor și avocaților generali.

(6) Datele vacanțelor judecătorești și lista zilelor de sărbătoare legală se publică anual în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 25

Reuniunea generală

Deciziile care privesc chestiuni administrative sau măsurile ce se impun a fi luate ca urmare a propunerilor cuprinse în raportul preliminar prevăzut la articolul 59 din prezentul regulament sunt luate de Curte în cadrul reuniunii generale la care participă, cu drept de vot, toți judecătorii și avocații generali. Grefierul asistă la reuniunile generale, în afară de cazul în care Curtea decide altfel.

Articolul 26

Întocmirea unor procese-verbale

În cazul în care judecă fără ca grefierul să fie prezent, Curtea îl însărcinează pe judecătorul cel mai nou în funcție în sensul articolului 7 din prezentul regulament să întocmească, dacă este necesar, un proces-verbal care se semnează de președinte și de judecătorul respectiv.

Capitolul 7

COMPLETELE DE JUDECATĂ

Secțiunea 1. Componerea completelor de judecată

Articolul 27

Componerea Marii Camere

(1) Pentru fiecare cauză, Marea Cameră este compusă din președintele și vicepreședintele Curții, trei președinți de cameră de cinci judecători, judecătorul raportor și numărul de judecători necesar pentru a fi în număr de cincisprezece. Acești din urmă judecători și cei trei președinți de cameră de cinci judecători sunt desemnați de pe listele prevăzute la alineatele (3) și (4) ale prezentului articol, cu respectarea ordinii stabilite în acestea. Pentru fiecare cauză trimisă Marii Camere, punctul de plecare pe fiecare dintre aceste liste este numele judecătorului imediat următor ultimului judecător desemnat de pe lista în cauză pentru precedentă cauză trimisă acestui complet de judecată.

(2) După alegerea președintelui și a vicepreședintelui Curții și, ulterior, a președinților camerelor de cinci judecători, se întocmește o listă cu președinții camerelor de cinci judecători și o listă cu ceilalți judecători în vederea stabilirii compunerii Marii Camere.

(3) Lista cu președinții camerelor de cinci judecători se întocmește cu respectarea ordinii stabilite la articolul 7 din prezentul regulament.

(4) Lista cu ceilalți judecători se întocmește cu respectarea ordinii stabilite la articolul 7 din prezentul regulament alternativ cu ordinea inversă: primul judecător de pe această listă este primul potrivit ordinii stabilite la articolul sus-menționat, al doilea judecător de pe listă este ultimul potrivit acestei ordini, al treilea judecător este al doilea potrivit acestei ordini, al patrulea judecător este penultimul potrivit acestei ordini și așa mai departe.

(5) Listele prevăzute la alineatele (3) și (4) se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(6) În cauzele trimise Marii Camere în perioada cuprinsă între începutul unui an calendaristic în care este prevăzută o înlocuire parțială a judecătorilor și momentul în care s-a realizat acea înlocuire, se pot desemna doi judecători supleanți în vederea compunerii completului de judecată în măsura în care persistă incertitudini în legătură cu întrunirea cvorumului prevăzut la articolul 17 al treilea paragraf din Statut. Îndeplinesc funcția de judecători supleanți cei doi judecători care figurează pe lista menționată la alineatul (4) imediat după ultimul judecător desemnat pentru compunerea Marii Camere în cauza respectivă.

(7) Judecătorii supleanți îi înlocuiesc, în ordinea listei prevăzute la alineatul (4), pe acei judecători care nu pot participa la soluționarea cauzei.

Articolul 28

Compunerea camerelor de cinci și de trei judecători

(1) Camerele de cinci și de trei judecători sunt compuse, pentru fiecare cauză, din președintele camerei, judecătorul raportor și numărul de judecători necesar pentru a fi în număr de cinci și, respectiv, de trei judecători. Acești din urmă judecători sunt desemnați din listele prevăzute la alineatele (2) și (3), cu respectarea ordinii stabilite de acestea. Punctul de plecare pe aceste liste este, pentru fiecare cauză trimisă unei camere, numele judecătorului imediat următor ultimului judecător desemnat din listă pentru precedentă cauză trimisă acelei camere.

(2) Pentru compunerea camerelor de cinci judecători, după alegerea președinților acestora, se întocmesc liste cuprinzând toți judecătorii care fac parte din camera respectivă, cu excepția președintelui acesteia. Listele se întocmesc în același mod ca și lista prevăzută la articolul 27 alineatul (4).

(3) Pentru compunerea camerelor de trei judecători, după alegerea președinților acestor camere, se întocmesc liste cuprinzând toți judecătorii care fac parte din camera respectivă, cu excepția președintelui acesteia. Listele se întocmesc în ordinea prevăzută la articolul 7.

(4) Listele prevăzute la alineatele (2) și (3) se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 29

Compunerea camerelor în caz de conexitate sau de desesizare

(1) În cazul în care Curtea consideră că mai multe cauze trebuie judecate împreună de același complet de judecată, compunerea acestuia este cea stabilită pentru cauza al cărei raport preliminar a fost examinat primul.

(2) În cazul în care camera căreia i-a fost trimisă o cauză solicită Curții, în temeiul articolului 60 alineatul (3) din prezentul regulament, să trimită acea cauză unui complet de judecată compus din mai mulți judecători, acest complet îi cuprinde și pe membrii camerei care s-a desesizat.

Articolul 30

Împiedicarea unui președinte de cameră

(1) În caz de împiedicare a președintelui unei camere de cinci judecători, funcția de președinte al camerei este asigurată de către un președinte de cameră de trei judecători, dacă este cazul în ordinea prevăzută la articolul 7 din prezentul regulament, sau, dacă niciun președinte de cameră de trei judecători nu face parte din completul de judecată, de către unul dintre ceilalți judecători potrivit ordinii prevăzute la același articol 7.

(2) În caz de împiedicare a președintelui unei camere de trei judecători, funcția de președinte al camerei este asigurată de către un judecător din completul de judecată potrivit ordinii prevăzute la articolul 7.

Articolul 31

Împiedicarea unui membru al completului de judecată

(1) În caz de împiedicare a unui membru al Marii Camere, acesta este înlocuit de către un alt judecător potrivit ordinii de pe lista prevăzută la articolul 27 alineatul (4).

(2) În caz de împiedicare a unui membru al unei camere de cinci judecători, acesta este înlocuit de către un alt judecător care face parte din aceeași cameră, potrivit ordinii de pe lista prevăzută la articolul 28 alineatul (2). În cazul în care nu este posibilă înlocuirea judecătorului aflat într-un caz de împiedicare cu un judecător care face parte din aceeași cameră, președintele camerei respective îl informează cu privire la aceasta pe președintele Curții, care poate desemna un alt judecător pentru a completa camera.

(3) În caz de împiedicare a unui membru al unei camere de trei judecători, acesta este înlocuit de către un alt judecător care face parte din aceeași cameră, potrivit ordinii de pe lista prevăzută la articolul 28 alineatul (3). În cazul în care nu este posibilă înlocuirea judecătorului aflat într-un caz de împiedicare cu un judecător care face parte din aceeași cameră, președintele camerei respective îl informează cu privire la aceasta pe președintele Curții, care poate desemna un alt judecător pentru a completa camera.

Secțiunea 2. Deliberările

Articolul 32

Modalitățile de deliberare

(1) Deliberările Curții sunt și rămân secrete.

(2) În cazul în care s-a organizat o ședință de audiere a pledoariilor, numai judecătorii care au participat la aceasta și, eventual, raportorul adjunct însărcinat cu studierea cauzei iau parte la deliberări.

(3) Fiecare judecător care a participat la deliberări își exprimă părerea și o motivează.

(4) Concluziile adoptate în urma discuției finale de majoritatea judecătorilor determină decizia Curții.

Articolul 33

Numărul de judecători care participă la deliberări

Dacă, în urma unui caz de împiedicare, numărul judecătorilor este par, judecătorul cel mai nou în funcție în sensul articolului 7 din prezentul regulament se abține să participe la deliberări, cu excepția cazului în care acesta este judecătorul raportor. În acest caz, se abține să participe la deliberări judecătorul care îl precedă imediat în rangul de vechime pe acesta.

Articolul 34

Cvorumul Marii Camere

(1) În cazul în care, pentru o cauză trimisă Marii Camere, nu este posibil să se atingă cvorumul prevăzut la articolul 17 al treilea paragraf din Statut, președintele Curții desemnează unul sau mai mulți alți judecători potrivit ordinii de pe lista prevăzută la articolul 27 alineatul (4) din prezentul regulament.

(2) În cazul în care, înainte de această desemnare, s-a organizat o ședință de audiere a pledoariilor, se procedează la o nouă ascultare a pledoariilor părților și a concluziilor avocatului general.

Articolul 35

Cvorumul camerelor de cinci și de trei judecători

(1) În cazul în care, pentru o cauză trimisă unei camere de cinci sau de trei judecători, nu este posibil să se atingă cvorumul prevăzut la articolul 17 al doilea paragraf din Statut, președintele Curții desemnează unul sau mai mulți alți judecători potrivit ordinii de pe listele prevăzute la articolul 28 alineatul (2) și, respectiv, la articolul 28 alineatul (3) din prezentul regulament. În cazul în care nu este posibilă înlocuirea judecătorului aflat într-un caz de împiedicare cu un judecător care face parte din aceeași cameră, președintele camerei respective îl informează de îndată cu privire la aceasta pe președintele Curții, care desemnează un alt judecător pentru a completa camera.

(2) Articolul 34 alineatul (2) se aplică *mutatis mutandis* în privința camerelor de cinci și de trei judecători.

Capitolul 8

REGIMUL LINGVISTIC

Articolul 36

Limbile de procedură

Limbile de procedură sunt bulgara, ceha, daneza, engleza, estona, finlandeza, franceza, germana, greaca, irlandeza, italiana, letona, lituaniana, olandeza, maghiara, malteza, polona, portugheza, româna, slovacă, slovena, spaniola și suedeza.

Articolul 37

Stabilirea limbii de procedură

(1) În cazul acțiunilor directe, limba de procedură este aleasă de reclamant, sub rezerva următoarelor prevederi:

(a) în cazul în care pârâtul este un stat membru, limba de procedură este limba oficială a statului respectiv; în cazul în care statul respectiv are mai multe limbi oficiale, reclamantul are posibilitatea de a alege una dintre acestea;

(b) la cererea comună a părților, poate fi autorizată folosirea, totală sau parțială, a unei alte limbi dintre cele menționate la articolul 36;

(c) la cererea uneia dintre părți și după ascultarea celeilalte părți și a avocatului general, prin derogare de la prevederile literelor (a) și (b), poate fi autorizată folosirea totală sau parțială ca limbă de procedură a unei alte limbi dintre cele menționate la articolul 36; această cerere nu poate fi formulată de o instituție a Uniunii Europene.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor alineatului (1) literele (b) și (c) și nici celor ale articolului 38 alineatele (4) și (5) din prezentul regulament,

(a) în cazul recursului declarat împotriva deciziilor Tribunalului, prevăzut la articolele 56 și 57 din Statut, limba de procedură este cea a deciziei Tribunalului care face obiectul recursului;

(b) în cazul în care Curtea decide, în conformitate cu articolul 62 al doilea paragraf din Statut, să reexamineze o decizie a Tribunalului, limba de procedură este cea a deciziei Tribunalului care face obiectul reexaminării;

(c) în cazul contestațiilor privind cheltuielile recuperabile, al opoziției la o hotărâre pronunțată într-o cauză judecată în lipsă, al terței opoziții, precum și al cererilor de interpretare, de revizuire sau prin care se urmărește remedierea unei omisiuni de pronunțare limba de procedură este cea a deciziei la care se raportează aceste cereri sau contestații.

(3) În cazul procedurilor preliminare, limba de procedură este cea a instanței de trimitere. La cererea corespunzător motivată a unei părți din litigiul principal și după ascultarea celeilalte părți din litigiul principal și a avocatului general, poate fi autorizată pentru faza orală a procedurii folosirea unei alte limbi dintre cele menționate la articolul 36. În cazul în care este acordată, autorizația respectivă profită tuturor persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(4) Decizia cu privire la cererile sus-menționate poate fi adoptată de președinte; acesta poate și, în cazul în care intenționează să o admită fără acordul tuturor părților, trebuie să înainteze cererea Curții.

Articolul 38

Folosirea limbii de procedură

(1) Limba de procedură este folosită în special în memoriile și pledoariile părților, inclusiv înscrisurile și mijloacele materiale de probă anexate sau depuse, precum și în procesele-verbale și deciziile Curții.

(2) Orice înscris și orice mijloc material de probă anexate sau depuse și întocmite într-o altă limbă decât cea de procedură trebuie însoțite de o traducere în limba de procedură.

(3) Cu toate acestea, în cazul înscrisurilor și al mijloacelor materiale de probă voluminoase, pot fi depuse traduceri în extras. Curtea poate oricând să impună depunerea unei traduceri mai complete sau integrale, din oficiu sau la cererea uneia dintre părți.

(4) Prin derogare de la cele menționate anterior, statele membre sunt autorizate să folosească propria lor limbă oficială atunci când participă la o procedură preliminară, atunci când intervin într-un litigiu pendinte în fața Curții sau atunci când o sesizează pe aceasta din urmă în temeiul articolului 259 TFUE. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

(5) Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea AELS de Supraveghere pot fi autorizate să folosească una dintre limbile menționate la articolul 36, alta decât limba de procedură, atunci când participă la o procedură preliminară sau atunci când intervin într-un litigiu pendinte în fața Curții. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

(6) Statele terțe care participă la o procedură preliminară în conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut pot fi autorizate să folosească una dintre limbile menționate la articolul 36, alta decât limba de procedură. Această prevedere se aplică atât înscrisurilor, cât și declarațiilor orale. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură în fiecare caz în parte.

(7) În cazul în care martorii sau experții declară că nu se pot exprima în mod adecvat în una dintre limbile menționate la articolul 36, Curtea îi autorizează să facă declarațiile într-o altă limbă. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

(8) Președintele și vicepreședintele Curții, precum și președinții de cameră, atunci când conduc dezbaterile, judecătorii și avocații generali, atunci când pun întrebări, și aceștia din urmă în concluziile lor pot folosi una dintre limbile

menționate la articolul 36, alta decât limba de procedură. Grefierul asigură efectuarea traducerii în limba de procedură.

Articolul 39

Responsabilitatea grefierului în materie lingvistică

Grefierul, la cererea unuia dintre judecători, a avocatului general sau a unei părți, asigură efectuarea traducerii celor arătate oral sau în scris în cursul procedurii aflate pe rolul Curții în limbile la alegerea sa dintre cele menționate la articolul 36.

Articolul 40

Regimul lingvistic al publicațiilor Curții

Publicațiile Curții se fac în limbile prevăzute la articolul 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului.

Articolul 41

Textele autentice

Textele redactate în limba de procedură sau, dacă este cazul, în altă limbă autorizată în temeiul articolelor 37 sau 38 din prezentul regulament sunt autentice.

Articolul 42

Serviciul lingvistic al Curții

Curtea înființează un serviciu lingvistic compus din experți cu o cultură juridică adecvată și o cunoaștere aprofundată a mai multor limbi oficiale ale Uniunii.

TITLUL II

DISPOZIȚII PROCEDURALE COMUNE

Capitolul 1

DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE AGENȚILOR, CONSILIERILOR ȘI AVOCAȚILOR

Articolul 43

Privilegii, imunități și facilități

(1) Agenții, consilierii și avocații care compar în fața Curții sau în fața unei autorități judiciare căreia Curtea i-a adresat o cerere de comisie rogatorie se bucură de imunitate pentru afirmațiile orale și înscrisurile depuse referitoare la cauză sau la părți.

(2) De asemenea, agenții, consilierii și avocații se bucură de următoarele privilegii și facilități:

(a) toate înscrisurile referitoare la procedură sunt exceptate de la percheziție și sechestru. În caz de contestație, funcționarii autorităților vamale sau ai poliției pot sigila înscrisurile în cauză, care sunt transmise apoi fără întârziere Curții pentru a fi verificate în prezența grefierului și a persoanei interesate;

(b) agenții, consilierii și avocații se bucură de libertate de deplasare în măsura necesară îndeplinirii sarcinilor lor.

*Articolul 44***Calitatea de reprezentant al părții**

(1) Pentru a beneficia de privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate la articolul precedent, este necesar să se facă în prealabil dovada calității, după cum urmează:

- (a) agenții, printr-un înscris oficial eliberat de mandantul lor, care îi notifică imediat grefierului o copie a acestuia;
- (b) avocații, printr-un document care certifică faptul că au dreptul să își exercite profesia în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE și, atunci când partea pe care o reprezintă este o persoană juridică de drept privat, printr-un mandat eliberat de aceasta din urmă;
- (c) consilierii, printr-un mandat eliberat de partea pe care o asistă.

(2) La nevoie, grefierul Curții le eliberează o legitimație. Validitatea acestei legitimații este limitată la o perioadă determinată, care poate fi prelungită sau restrânsă în funcție de durata procedurii.

*Articolul 45***Ridicarea imunității**

(1) Privilegiile, imunitățile și facilitățile menționate la articolul 43 din prezentul regulament sunt acordate exclusiv în interesul bunei desfășurări a procedurii.

(2) Curtea poate ridica imunitatea în cazul în care consideră că această măsură nu împiedică buna desfășurare a procedurii.

*Articolul 46***Excluderea din procedură**

(1) În cazul în care Curtea apreciază conduita unui agent, a unui consilier sau a unui avocat în fața Curții ca fiind incompatibilă cu demnitatea Curții sau cu exigențele unei bune administrări a justiției sau că agentul, consilierul ori avocatul în cauză uzează de drepturile pe care le are în virtutea funcției sale în alte scopuri decât acelea pentru care îi sunt recunoscute aceste drepturi, Curtea îl informează pe cel în cauză în legătură cu acest fapt. Atunci când Curtea informează despre aceasta autoritățile competente în fața cărora persoana în cauză este ținută să răspundă, o copie a scrisorii adresate autorităților respective este transmisă persoanei în cauză.

(2) Pentru aceleași motive, Curtea poate oricând, prin ordonanță motivată, după ascultarea persoanei în cauză și a avocatului general, să decidă să excludă din procedură un agent, un consilier sau un avocat. Această ordonanță este imediat executorie.

(3) În cazul în care un agent, un consilier sau un avocat este exclus din procedură, aceasta se suspendă până la expirarea termenului stabilit de către președinte în scopul de a permite părții interesate să desemneze un alt agent, consilier sau avocat.

(4) Deciziile luate în aplicarea prezentului articol pot fi revocate.

*Articolul 47***Profesorii și părțile din litigiul principal**

(1) Prevederile prezentului capitol se aplică în mod corespunzător profesorilor care au dreptul de a pleda în fața Curții potrivit articolului 19 din Statut.

(2) De asemenea, ele se aplică, în cadrul trimerilor preliminare, părților din litigiul principal atunci când, în temeiul normelor de procedură naționale aplicabile, acestea sunt autorizate să stea în justiție fără concursul unui avocat, precum și persoanelor împuternicite să le reprezinte în temeiul aceluiași norme.

Capitolul 2

NOTIFICĂRILE

*Articolul 48***Modalitățile de notificare**

(1) Notificările prevăzute de prezentul regulament se efectuează prin grija grefierului la domiciliul ales al destinatarului, fie prin expedierea, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, a unei copii a actului care trebuie notificat, fie prin înmânarea acestei copii contra unei dovezi de primire. Copiile originalului care trebuie notificat se întorc și se certifică pentru conformitate cu originalul de către grefier, cu excepția cazului în care acestea au fost depuse de către părți în condițiile prevăzute la articolul 57 alineatul (2) din prezentul regulament.

(2) Atunci când destinatarul a consimțit să primească notificările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare, notificarea oricărui act de procedură, inclusiv a hotărârilor și a ordonanțelor Curții, poate fi efectuată prin transmiterea unei copii a înscrisului printr-un asemenea mijloc.

(3) În cazul în care, din motive tehnice sau din cauza naturii sau a volumului actului, o astfel de transmitere nu poate avea loc, actul se notifică, în absența alegerii de domiciliu de către destinatar, la adresa acestuia din urmă potrivit modalităților prevăzute la alineatul (1). Destinatarul este informat cu privire la aceasta prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare. În acest caz, se consideră că o scrisoare recomandată a fost înmănată destinatarului în a zecea zi de la data depunerii acestei trimiteri la oficiul poștal al locului în care Curtea își are sediul, cu excepția cazului în care se dovedește prin confirmare de primire că scrisoarea a fost primită la o altă dată sau a cazului în care destinatarul îl informează pe grefier, în termen de trei săptămâni de la data informării, prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare, că notificarea nu i-a parvenit.

(4) Curtea poate stabili, prin decizie, condițiile în care un act de procedură poate fi notificat pe cale electronică. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Capitolul 3

TERMENELE

Articolul 49

Calculul termenelor

(1) Termenele procedurale prevăzute de tratate, de Statut și de prezentul regulament se calculează după cum urmează:

- (a) în cazul unui termen pe zile, pe săptămâni, pe luni sau pe ani care începe să curgă de la momentul producerii unui eveniment sau al efectuării unui act, ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului nu intră în calculul celui termen;
- (b) un termen pe săptămâni, pe luni sau pe ani expiră la sfârșitul zilei care, în ultima săptămână, în ultima lună sau în ultimul an, are aceeași denumire sau aceeași cifră cu ziua producerii evenimentului sau a efectuării actului de la care începe să curgă termenul. În cazul unui termen pe luni sau pe ani, dacă ziua corespunzătoare expirării termenului nu există în ultima lună, termenul expiră la sfârșitul ultimei zile a acestei luni;
- (c) în cazul unui termen pe luni și pe zile, se socotesc în primul rând lunile întregi și apoi zilele;
- (d) termenele includ sâmbetele, duminicile și zilele de sărbătoare legală prevăzute la articolul 24 alineatul (6) din prezentul regulament;
- (e) termenele nu se suspendă pe parcursul vacanțelor judecătorești.

(2) În cazul în care termenul expiră într-o sâmbătă, într-o duminică sau într-o zi de sărbătoare legală, acesta se prelungește până la sfârșitul zilei lucrătoare care urmează.

Articolul 50

Acțiunea împotriva actului unei instituții

Atunci când un termen pentru introducerea unei acțiuni împotriva actului unei instituții începe să curgă de la publicarea actului, acest termen se calculează, în sensul articolului 49 alineatul (1) litera (a), de la sfârșitul celei de a paisprezecea zile de la data publicării actului în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 51

Termenul pentru considerente de distanță

Termenele procedurale se prelungesc pentru considerente de distanță, în mod invariabil, cu zece zile.

Articolul 52

Stabilirea și prelungirea termenelor

(1) Termenele stabilite de Curte în temeiul prezentului regulament pot fi prelungite.

(2) Președintele și președinții de cameră pot delega grefierului dreptul de semnătură pentru a stabili anumite termene asupra cărora au competența de a hotărî în temeiul prezentului regulament sau pentru a acorda prelungirea acestora.

Capitolul 4

DIFERITELE MODALITĂȚI DE EXAMINARE A CAUZELOR

Articolul 53

Modalitățile de examinare a cauzelor

(1) Fără a aduce atingere dispozițiilor speciale prevăzute de Statut sau de prezentul regulament, procedura în fața Curții cuprinde o fază scrisă și o fază orală.

(2) Atunci când Curtea este în mod vădit necompetentă să judece o cauză sau atunci când o cerere sau o cerere introductivă este în mod vădit inadmisibilă, Curtea poate oricând să decidă, după ascultarea avocatului general, fără continuarea procedurii, să se pronunțe prin ordonanță motivată.

(3) Ținând seama de împrejurări speciale, președintele poate decide ca o cauză să fie judecată cu prioritate.

(4) O cauză poate să fie judecată potrivit procedurii accelerate în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(5) O trimitere preliminară poate să fie judecată potrivit procedurii de urgență în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

Articolul 54

Conexarea

(1) Mai multe cauze de aceeași natură care au același obiect pot fi oricând reunite, din motive de conexitate, pentru buna desfășurare a fazei scrise sau orale a procedurii sau în vederea pronunțării hotărârii prin care se finalizează judecata.

(2) Conexarea este decisă de președinte, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, atunci când cauzele respective au fost deja atribuite, și, cu excepția trimiterilor preliminare, și după ascultarea părților. Președintele poate delega Curții atribuția de a decide cu privire la această chestiune.

(3) Cauzele conexate pot fi din nou disjuse în condițiile prevăzute la alineatul (2).

Articolul 55

Suspendarea procedurii

(1) Procedura poate fi suspendată:

(a) în cazurile prevăzute la articolul 54 al treilea paragraf din Statut, prin ordonanța Curții, adoptată după ascultarea avocatului general;

(b) în toate celelalte cazuri, prin decizia președintelui, adoptată după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general și, cu excepția trimiterilor preliminare, a părților.

(2) Procedura poate fi reluată prin ordonanță sau decizie, potrivit aceluiași modalități.

(3) Ordonanțele sau deciziile prevăzute la alineatele precedente se notifică părților sau persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(4) Suspendarea procedurii produce efecte la data indicată în ordonanța sau în decizia de suspendare ori, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe sau decizii.

(5) Pe durata suspendării, niciun termen procedural nu expiră în privința părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(6) Atunci când ordonanța sau decizia de suspendare nu stabilește durata acesteia, suspendarea încetează la data indicată în ordonanța sau în decizia de reluare a procedurii ori, în lipsa unei asemenea mențiuni, la data adoptării acestei ordonanțe sau decizii.

(7) De la data reluării procedurii după suspendare, termenele procedurale întrerupte se înlocuiesc cu termene noi care încep să curgă de la data acestei reluări.

Articolul 56

Amânarea judecării unei cauze

Ținând seama de împrejurări speciale, din oficiu sau la cererea unei părți, după ascultarea judecătorului raportor, a avocatului general și a părților, președintele poate să dispună amânarea judecării unei cauze la o dată ulterioară.

Capitolul 5

FAZA SCRISĂ A PROCEDURII

Articolul 57

Depunerea actelor de procedură

(1) Originalul oricărui act de procedură trebuie să poarte semnătura manuscrisă a agentului sau a avocatului părții ori, în cazul observațiilor prezentate în cadrul unei proceduri preliminare, pe cea a părții din litigiul principal sau a reprezentantului său dacă normele de procedură naționale aplicabile aceluia litigiu permit aceasta.

(2) Acest act, însoțit de toate anexele menționate în cuprinsul său, se depune împreună cu cinci copii pentru Curte, iar în alte proceduri decât procedurile preliminare, și cu atâtea copii câte părți sunt în cauză. Aceste copii sunt certificate pentru conformitate cu originalul de către partea care le depune.

(3) Instituțiile depun, în plus, în termenele stabilite de Curte, traducerile oricărui act de procedură în celelalte limbi prevăzute la articolul 1 din Regulamentul nr. 1 al Consiliului. Alineatul precedent se aplică în mod corespunzător.

(4) Fiecărui act de procedură i se anexează un dosar care conține înscrisurile și mijloacele materiale de probă invocate în susținerea acestuia și un opis al acestor înscrisuri și mijloace materiale de probă.

(5) În cazul în care la actul de procedură se anexează un înscris sau un mijloc material de probă doar în extras din cauza volumului său, la grefă se depune înscrisul sau mijlocul material de probă complet sau o copie completă a acestuia.

(6) Toate actele de procedură se datează. În privința termenelor procedurale, vor fi luate în considerare numai data și ora depunerii originalului la grefă.

(7) Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (1)-(6), data și ora la care o copie a originalului semnat al unui act de procedură, inclusiv opisul înscrisurilor și mijloacelor materiale de probă prevăzute la alineatul (4), parvine grefei prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispune Curtea se consideră că respectă termenele procedurale cu condiția ca originalul semnat al actului, însoțit de anexele și copiile prevăzute la alineatul (2), să fie depus la grefă în cel mult 10 zile.

(8) Fără a aduce atingere prevederilor alineatelor (3)-(6), Curtea poate stabili, prin decizie, condițiile în care un act de procedură transmis grefei pe cale electronică este considerat a fi originalul aceluia act. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 58

Întinderea actelor de procedură

Fără a aduce atingere unor dispoziții speciale prevăzute de prezentul regulament, Curtea poate stabili, prin decizie, întinderea maximală a memoriilor sau a observațiilor depuse în fața sa. Această decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Capitolul 6

RAPORTUL PRELIMINAR ȘI TRIMITEREA CAUZELOR COMPLETELOR DE JUDECATĂ

Articolul 59

Raportul preliminar

(1) Atunci când se încheie faza scrisă a procedurii, președintele stabilește data la care judecătorul raportor prezintă reuniunii generale a Curții un raport preliminar.

(2) Raportul preliminar cuprinde propuneri cu privire la necesitatea luării în cauză a unor măsuri speciale de organizare a procedurii sau a unor măsuri de cercetare judecătorească ori,

dacă este cazul, cu privire la necesitatea adresării unor cereri de lămuriri instanței de trimitere, precum și cu privire la completul de judecată căruia trebuie să îi fie trimisă cauza. Raportul cuprinde de asemenea propunerea judecătorului raportor cu privire la eventuala omitere a ședinței de audiere a pledoariilor, precum și cu privire la eventuala omitere a concluziilor avocatului general în conformitate cu articolul 20 al cincilea paragraf din Statut.

(3) Curtea, după ascultarea avocatului general, decide cu privire la măsurile ce se impun a fi luate ca urmare a propunerilor judecătorului raportor.

Articolul 60

Trimiterea cauzelor completelor de judecată

(1) Curtea trimite camerelor de cinci sau de trei judecători orice cauză cu care este sesizată, în măsura în care dificultatea sau importanța cauzei ori împrejurări speciale nu impun ca aceasta să fie trimisă Marii Camere, cu excepția cazului în care o asemenea trimitere a fost cerută, în temeiul articolului 16 al treilea paragraf din Statut, de un stat membru sau de o instituție a Uniunii care participă la procedură.

(2) Curtea se întrunește în Plen în cazul în care este sesizată în temeiul prevederilor menționate la articolul 16 al patrulea paragraf din Statut. Curtea poate trimite o cauză Plenului în cazul în care, în conformitate cu articolul 16 al cincilea paragraf din Statut, consideră că acea cauză are o importanță excepțională.

(3) Completul de judecată căruia i-a fost trimisă cauza poate, în orice stadiu al procedurii, să solicite Curții trimiterea acelei cauze unui complet de judecată compus din mai mulți judecători.

(4) În cazul în care faza orală a procedurii este deschisă fără efectuarea cercetării judecătorești, data de deschidere a acestei faze este stabilită de către președintele completului de judecată.

Capitolul 7

MĂSURILE DE ORGANIZARE A PROCEDURII ȘI ACTIVITĂȚILE DE CERCETARE JUDECĂTOREASCĂ

Secțiunea 1. Măsurile de organizare a procedurii

Articolul 61

Măsurile de organizare decise de Curte

(1) Pe lângă măsurile care pot fi decise în conformitate cu articolul 24 din Statut, Curtea poate invita părțile sau persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut să răspundă în scris la anumite întrebări în termenul stabilit de Curte sau în ședința de audiere a pledoariilor. Răspunsurile scrise se comunică celorlalte părți sau persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(2) În cazul în care se organizează o ședință de audiere a pledoariilor, Curtea, în măsura posibilului, îi invită pe participanții la acea ședință să își concentreze pledoariile asupra unuia sau mai multor aspecte determinate.

Articolul 62

Măsurile de organizare decise de judecătorul raportor sau de avocatul general

(1) Judecătorul raportor sau avocatul general poate solicita părților sau persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut să comunice, într-un termen determinat, orice informații privitoare la fapte, orice înscrisuri sau orice elemente pe care le consideră relevante. Răspunsurile și înscrisurile obținute se comunică celorlalte părți sau persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(2) De asemenea, judecătorul raportor sau avocatul general poate transmite întrebări părților sau persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, la care acestea să răspundă în ședință.

Secțiunea 2. Activitățile de cercetare judecătorească

Articolul 63

Decizia cu privire la activitățile de cercetare judecătorească

(1) Curtea decide în reuniune generală dacă este necesar să se procedeze la efectuarea unei activități de cercetare judecătorească.

(2) Atunci când cauza a fost deja trimisă unui complet de judecată, decizia este luată de acesta.

Articolul 64

Stabilirea activităților de cercetare judecătorească

(1) Curtea, după ascultarea avocatului general, stabilește prin ordonanță activitățile de cercetare judecătorească pe care le consideră necesare și faptele ce trebuie dovedite.

(2) Fără a aduce atingere prevederilor articolelor 24 și 25 din Statut, activitățile de cercetare judecătorească cuprind:

- (a) înfățișarea personală a părților;
 - (b) solicitarea de informații și de prezentare de înscrisuri;
 - (c) proba testimonială;
 - (d) expertiza;
 - (e) cercetarea la fața locului.
- (3) Proba contrară și completarea probatoriului solicitat sunt admisibile.

Articolul 65

Participarea la activitățile de cercetare judecătorească

(1) În cazul în care nu procedează în mod nemijlocit la efectuarea cercetării judecătorești, completul de judecată îl însărcinează pe judecătorul raportor cu aceasta.

(2) Avocatul general ia parte la activitățile de cercetare judecătorească.

(3) Părțile pot asista la activitățile de cercetare judecătorească.

Articolul 66

Proba testimonială

(1) Curtea, după ascultarea avocatului general, din oficiu sau la cererea uneia dintre părți, dispune ca anumite fapte să fie probate cu martori.

(2) Cererea unei părți privind audierea unui martor trebuie să indice cu precizie faptele asupra cărora acesta va fi întrebat și motivele care justifică audierea sa.

(3) Curtea se pronunță prin ordonanță motivată asupra cererii prevăzute la alineatul precedent. Dacă aceasta din urmă este admisă, în ordonanță se indică faptele care trebuie dovedite și martorii care trebuie ascultați cu privire la fiecare dintre aceste fapte.

(4) Martorii sunt citați de Curte, eventual după consemnarea sumei de bani prevăzute la articolul 73 alineatul (1) din prezentul regulament.

Articolul 67

Audierea martorilor

(1) După verificarea identității martorilor, președintele îi informează că au obligația să ateste veridicitatea declarațiilor în condițiile prevăzute de prezentul regulament.

(2) Martorii sunt ascultați de Curte, părțile fiind citate. După depunerea mărturiei, președintele poate, la cererea uneia dintre părți sau din oficiu, să pună întrebări martorilor.

(3) Fiecare judecător și avocatul general pot, la rândul lor, să pună întrebări martorilor.

(4) Reprezentanții părților, cu încuviințarea președintelui, pot pune întrebări martorilor.

Articolul 68

Jurământul martorilor

(1) După depunerea mărturiei, martorul prestează următorul jurământ:

„Jur că am spus adevărul, tot adevărul și numai adevărul.”

(2) Curtea poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca martorul să nu presteze jurământ.

Articolul 69

Sancțiuni pecuniare

(1) Martorii legal citați sunt obligați să dea curs citației și să se prezinte la ședință.

(2) În cazul în care, fără motive temeinice, un martor legal citat nu se prezintă în fața Curții, aceasta poate să îi aplice o

sancțiune pecuniară de cel mult 5 000 de euro și să dispună o nouă citare a martorului pe cheltuiala acestuia.

(3) Aceeași sancțiune poate fi aplicată martorului care, fără motive temeinice, refuză să depună mărturie sau să presteze jurământ.

Articolul 70

Expertiza

(1) Curtea poate dispune efectuarea unei expertize. Ordonanța de numire a expertului precizează obiectivele expertizei și stabilește un termen pentru depunerea raportului său.

(2) După depunerea raportului și notificarea sa părților, Curtea poate dispune ascultarea expertului, cu citarea părților. La cererea uneia dintre părți sau din oficiu, președintele poate pune întrebări expertului.

(3) Fiecare judecător și avocatul general pot, la rândul lor, să pună întrebări expertului.

(4) Cu încuviințarea președintelui, reprezentanții părților îi pot pune întrebări expertului.

Articolul 71

Jurământul expertului

(1) După prezentarea raportului, expertul prestează următorul jurământ:

„Jur că mi-am îndeplinit sarcinile potrivit conștiinței și cu deplină imparțialitate.”

(2) Curtea poate, după ascultarea părților, să încuviințeze ca expertul să nu presteze jurământ.

Articolul 72

Recuzarea unui martor sau a unui expert

(1) În cazul în care una dintre părți recuză un martor sau un expert pentru incapacitate, pentru nedemnitate sau pentru orice alt motiv ori în cazul în care un martor sau un expert refuză să depună mărturie sau să presteze jurământ, Curtea dispune în mod corespunzător.

(2) Recuzarea unui martor sau a unui expert se propune în termen de două săptămâni de la notificarea ordonanței în temeiul căreia este citat martorul sau prin care este numit expertul, printr-o cerere care indică motivele recuzării și probele propuse.

Articolul 73

Cheltuielile martorilor și ale experților

(1) În cazul în care dispune audierea unor martori sau efectuarea unei expertize, Curtea poate solicita părților sau uneia dintre ele să depună o sumă de bani care să garanteze acoperirea cheltuielilor martorilor sau ale experților.

(2) Martorii și experții au dreptul la rambursarea cheltuielilor de deplasare și de ședere. Casieria Curții le poate acorda un avans pentru aceste cheltuieli.

(3) Martorii au dreptul la o despăgubire pentru beneficiul nerealizat, iar experții, la onorarii pentru lucrările lor. Aceste sume sunt plătite martorilor și experților de casieria Curții, după îndeplinirea îndatoririlor sau a sarcinilor lor.

Articolul 74

Procesul-verbal al ședințelor de cercetare judecătorească

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal pentru fiecare ședință de cercetare judecătorească. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) În cazul ședințelor în care se audiază martori sau experți, procesul-verbal se semnează de către președinte sau de către judecătorul raportor însărcinat cu audierea martorilor sau a experților, precum și de către grefier. În prealabil, trebuie să i se dea posibilitatea martorului sau expertului să verifice conținutul procesului-verbal și să îl semneze.

(3) Procesul-verbal se notifică părților.

Articolul 75

Deschiderea fazei orale a procedurii după cercetarea judecătorească

(1) Cu excepția cazului în care Curtea decide să acorde părților un termen pentru a depune observații scrise, președintele stabilește data deschiderii fazei orale a procedurii după îndeplinirea activităților de cercetare judecătorească.

(2) În cazul în care este acordat un termen pentru a se depune observații scrise, președintele stabilește data deschiderii fazei orale a procedurii la expirarea acestui termen.

Capitolul 8

FAZA ORALĂ A PROCEDURII

Articolul 76

Ședința de audiere a pledoariilor

(1) Eventualele cereri motivate de organizare a unei ședințe de audiere a pledoariilor se depun în termen de trei săptămâni de la notificarea către părți sau către persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut a închiderii fazei scrise a procedurii. Acest termen poate fi prelungit de către președinte.

(2) La propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, Curtea poate decide să nu organizeze o ședință de audiere a pledoariilor în cazul în care consideră, după lectura memoriilor sau a observațiilor depuse în cursul fazei scrise a procedurii, că este suficient informată pentru a se pronunța.

(3) Alineatul precedent nu este aplicabil atunci când cererea de organizare a unei ședințe de audiere a pledoariilor a fost depusă, cu arătarea motivelor, de către o persoană interesată prevăzută la articolul 23 din Statut care nu a participat la faza scrisă a procedurii.

Articolul 77

Ședința comună de audiere a pledoariilor

Atunci când similitudinile existente între mai multe cauze de aceeași natură o permit, Curtea poate decide să organizeze o ședință de audiere a pledoariilor comună acestor cauze.

Articolul 78

Conducerea dezbaterilor

Dezbaterile sunt deschise și conduse de președinte, care exercită poliția ședinței.

Articolul 79

Ședința secretă

(1) Pentru motive grave, care au legătură în special cu securitatea statelor membre sau cu protecția minorilor, Curtea poate să decidă ca dezbaterile să se desfășoare în ședință secretă.

(2) Dezbaterile desfășurate în ședință secretă nu se fac publice.

Articolul 80

Întrebările

În cursul ședinței de audiere a pledoariilor, membrii completului de judecată, precum și avocatul general pot să pună întrebări agenților, consilierilor sau avocaților părților și, în împrejurările prevăzute la articolul 47 alineatul (2) din prezentul regulament, părților din litigiul principal sau reprezentanților acestora.

Articolul 81

Închiderea ședinței de audiere a pledoariilor

După ascultarea pledoariilor părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, președintele pronunță închiderea ședinței de audiere a pledoariilor.

Articolul 82

Prezentarea concluziilor avocatului general

(1) În cazul în care se organizează o ședință de audiere a pledoariilor, concluziile avocatului general se prezintă după închiderea acesteia.

(2) După prezentarea concluziilor avocatului general, președintele pronunță închiderea fazei orale a procedurii.

Articolul 83

Deschiderea sau redeschiderea fazei orale

Curtea poate oricând să dispună, după ascultarea avocatului general, deschiderea sau redeschiderea fazei orale a procedurii, în special atunci când consideră că nu este suficient de lămurită sau atunci când o parte a invocat, după închiderea acestei faze, un fapt nou de natură să aibă o influență decisivă asupra deciziei Curții sau atunci când cauza trebuie soluționată pe baza unui argument care nu a fost pus în discuția părților ori a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

*Articolul 84***Procesul-verbal al ședințelor**

(1) Grefierul întocmește un proces-verbal al fiecărei ședințe. Acest proces-verbal se semnează de către președinte și de către grefier și constituie act autentic.

(2) Părțile și persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut pot consulta la greșă orice proces-verbal și pot obține o copie a acestuia.

*Articolul 85***Înregistrarea ședinței**

La cererea corespunzător motivată a unei părți sau a unei persoane interesate prevăzute la articolul 23 din Statut care a participat la faza scrisă sau orală a procedurii, președintele îi poate încuviința să asculte, în localurile Curții, banda sonoră a ședinței de audiere a pledoariilor în limba folosită de orator în cursul acesteia.

*Capitolul 9***HOTĂRĂRILE ȘI ORDONANȚELE***Articolul 86***Data pronunțării hotărârii**

Părțile sau persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut sunt informate cu privire la data pronunțării hotărârii.

*Articolul 87***Cuprinsul hotărârii**

Hotărârea cuprinde:

- (a) mențiunea că este dată de Curte;
- (b) indicarea completului de judecată;
- (c) data pronunțării;
- (d) numele președintelui și cele ale judecătorilor care au luat parte la deliberări, cu indicarea judecătorului raportor;
- (e) numele avocatului general;
- (f) numele grefierului;
- (g) indicarea părților sau a persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut care au participat la procedură;
- (h) numele reprezentanților lor;
- (i) în cazul acțiunilor directe și al recursurilor, concluziile părților;
- (j) dacă este cazul, data ședinței de audiere a pledoariilor;
- (k) mențiunea că avocatul general a fost ascultat și, dacă este cazul, data concluziilor sale;

- (l) expunerea sumară a faptelor;
- (m) motivele;
- (n) dispozitivul, inclusiv, dacă este cazul, soluția privitoare la cheltuielile de judecată.

*Articolul 88***Pronunțarea și notificarea hotărârii**

- (1) Hotărârea se pronunță în ședință publică.
- (2) Originalul hotărârii, semnat de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, este sigilat și depus la greșă; o copie certificată pentru conformitate cu originalul se notifică fiecărei părți și, dacă este cazul, instanței de trimitere, persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut și Tribunalului.

*Articolul 89***Cuprinsul ordonanței**

- (1) Ordonanța cuprinde:
 - (a) mențiunea că este dată de Curte;
 - (b) indicarea completului de judecată;
 - (c) data adoptării;
 - (d) indicarea temeiului juridic care stă la baza acesteia;
 - (e) numele președintelui și, dacă este cazul, cele ale judecătorilor care au luat parte la deliberări, cu indicarea judecătorului raportor;
 - (f) numele avocatului general;
 - (g) numele grefierului;
 - (h) indicarea părților sau a părților din litigiul principal;
 - (i) numele reprezentanților lor;
 - (j) mențiunea că avocatul general a fost ascultat;
 - (k) dispozitivul, inclusiv, dacă este cazul, soluția privitoare la cheltuielile de judecată.
- (2) Atunci când prezentul regulament prevede că o ordonanță trebuie motivată, aceasta cuprinde în plus:
 - (a) în cazul acțiunilor directe și al recursurilor, concluziile părților;
 - (b) expunerea sumară a faptelor;
 - (c) motivele.

Articolul 90

Semnarea și notificarea ordonanței

Originalul ordonanței, semnat de președinte și de grefier, este sigilat și depus la grefă; o copie certificată pentru conformitate cu originalul se notifică fiecărei părți și, dacă este cazul, instanței de trimitere, persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut și Tribunalului.

Articolul 91

Efectul obligatoriu al hotărârilor și al ordonanțelor

- (1) Hotărârea este obligatorie de la data pronunțării sale.
- (2) Ordonanța este obligatorie de la data notificării sale.

Articolul 92

Publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

În *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* se publică un aviz care cuprinde data și dispozitivul hotărârilor și ordonanțelor Curții prin care se finalizează judecata.

TITLUL III

TRIMITERILE PRELIMINARE

Capitolul 1

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 93

Domeniul de aplicare

Procedura este reglementată de prevederile prezentului titlu:

- (a) în cazurile prevăzute la articolul 23 din Statut;
- (b) în ceea ce privește trimiterile formulate în temeiul unor acorduri la care Uniunea sau state membre sunt părți.

Articolul 94

Cuprinsul cererii de decizie preliminară

Pe lângă textul întrebărilor adresate Curții cu titlu preliminar, cererea de decizie preliminară trebuie să cuprindă:

- (a) o expunere sumară a obiectului litigiului, precum și a faptelor pertinente, astfel cum au fost constatate de instanța de trimitere, sau cel puțin o expunere a circumstanțelor factuale pe care se întemeiază întrebările;
- (b) conținutul dispozițiilor naționale care ar putea fi aplicate în speță și, dacă este cazul, jurisprudența națională pertinentă;
- (c) expunerea motivelor care au determinat instanța de trimitere să aibă îndoieli cu privire la interpretarea sau validitatea anumitor dispoziții ale dreptului Uniunii, precum și legătura pe care instanța de trimitere o stabilește între aceste dispoziții și legislația națională aplicabilă litigiului principal.

Articolul 95

Anonimatul

(1) Atunci când anonimatul a fost acordat de instanța de trimitere, Curtea îl respectă în cadrul procedurii pendinte în fața sa.

(2) La cererea instanței de trimitere, la cererea corespunzător motivată a unei părți din litigiul principal sau din oficiu, Curtea poate, în plus, dacă consideră necesar, să procedeze la anonimizarea uneia sau mai multor persoane ori entități având legătură cu litigiul.

Articolul 96

Participarea la procedura preliminară

(1) În conformitate cu articolul 23 din Statut, sunt autorizate să prezinte observații în fața Curții:

- (a) părțile din litigiul principal;
- (b) statele membre;
- (c) Comisia Europeană;
- (d) instituția care a adoptat actul a cărui validitate sau interpretare este pusă în discuție;
- (e) statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea AELS de Supraveghere, în cazul în care Curtea este sesizată cu o întrebare preliminară privind unul dintre domeniile de aplicare ale acestui acord;
- (f) statele terțe părți la un acord privind un domeniu determinat încheiat de Consiliu, în cazul în care acordul prevede această posibilitate, iar o instanță a unui stat membru sesizează Curtea cu o întrebare preliminară privind domeniul de aplicare al aceluși acord.

(2) Neparticiparea la faza scrisă a procedurii nu împiedică participarea la faza orală a procedurii.

Articolul 97

Părțile din litigiul principal

(1) Părțile din litigiul principal sunt cele determinate ca atare de instanța de trimitere, în conformitate cu normele de procedură naționale.

(2) În cazul în care această instanță informează Curtea cu privire la admiterea unei părți noi în litigiul principal, iar procedura în fața Curții este deja pendinte, această parte ia procedura în starea în care se află la momentul informării respective. Acesteia i se comunică toate actele de procedură notificate deja persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(3) În ceea ce privește reprezentarea și înfățișarea părților din litigiul principal, Curtea ține seama de normele de procedură aplicabile în fața instanței care a sesizat-o. În caz de îndoială în ceea ce privește posibilitatea unei persoane de a reprezenta o parte din litigiul principal potrivit dreptului național, Curtea poate solicita instanței de trimitere informații cu privire la normele de procedură aplicabile.

Articolul 98

Traducerea și notificarea cererii de decizie preliminară

(1) Cererile de decizie preliminară prevăzute de prezentul titlu se notifică statelor membre în versiunea originală, însoțite de o traducere în limba oficială a statului destinatar. Dacă se consideră adecvat din cauza întinderii cererii, această traducere este înlocuită de traducerea în limba oficială a statului destinatar a unui rezumat al acestei cereri, care va sta la baza poziției adoptate de statul respectiv. Rezumatul include textul integral al întrebării sau întrebărilor formulate cu titlu preliminar. Acest rezumat conține în special, în măsura în care aceste elemente figurează în cererea de decizie preliminară, obiectul litigiului principal, argumentele esențiale ale părților din acest litigiu, o prezentare pe scurt a motivării trimiterii, precum și jurisprudența și prevederile dreptului național și ale dreptului Uniunii invocate.

(2) În cazurile prevăzute la articolul 23 al treilea paragraf din Statut, cererile de decizie preliminară se notifică statelor părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autorității AELS de Supraveghere în versiunea originală, însoțite de o traducere a cererii sau, după caz, de un rezumat în una dintre limbile menționate la articolul 36, care trebuie aleasă de către destinatar.

(3) Atunci când un stat terț are dreptul de a participa la o procedură preliminară în conformitate cu articolul 23 al patrulea paragraf din Statut, cererea de decizie preliminară îi este notificată în versiunea originală, însoțită de o traducere a cererii sau, după caz, a unui rezumat în una dintre limbile menționate la articolul 36, care trebuie aleasă de statul terț în cauză.

Articolul 99

Răspunsul prin ordonanță motivată

Atunci când o întrebare formulată cu titlu preliminar este identică cu o întrebare asupra căreia Curtea s-a pronunțat deja, atunci când răspunsul la o astfel de întrebare poate fi în mod clar dedus din jurisprudență sau atunci când răspunsul la întrebarea formulată cu titlu preliminar nu lasă loc niciunei îndoiele rezonabile, Curtea, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate oricând să decidă să se pronunțe prin ordonanță motivată.

Articolul 100

Sesizarea Curții

(1) Curtea rămâne sesizată cu o cerere de decizie preliminară atât timp cât instanța care a sesizat Curtea cu acea cerere nu a

retras-o. Retragera unei cereri poate fi luată în considerare până la notificarea către persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut a datei pronunțării hotărârii.

(2) Cu toate acestea, Curtea poate oricând să constate că nu mai sunt îndeplinite condițiile care atrag competența sa.

Articolul 101

Cererea de lămuriri

(1) Fără a aduce atingere măsurilor de organizare a procedurii și activităților de cercetare judecătorească prevăzute de prezentul regulament, Curtea poate, după ascultarea avocatului general, să solicite lămuriri instanței de trimitere, stabilind un termen în acest scop.

(2) Răspunsul pe care instanța de trimitere îl dă la această cerere se notifică persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

Articolul 102

Cheltuielile de judecată ocazionate de procedura preliminară

Competența de a se pronunța asupra cheltuielilor de judecată ocazionate de procedura preliminară aparține instanței de trimitere.

Articolul 103

Îndreptarea hotărârilor și a ordonanțelor

(1) Erorile materiale sau de calcul ori inexactitățile vădite care afectează hotărârile și ordonanțele pot fi rectificate de către Curte, din oficiu sau la cererea uneia dintre persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, cu condiția ca această cerere să fie depusă în termen de două săptămâni de la pronunțarea hotărârii sau de la notificarea ordonanței.

(2) Curtea decide după ascultarea avocatului general.

(3) Originalul ordonanței prin care se dispune rectificarea se anexează originalului deciziei rectificate. Se face mențiune despre această ordonanță pe marginea originalului deciziei rectificate.

Articolul 104

Interpretarea deciziilor preliminare

(1) Articolul 158 din prezentul regulament, referitor la interpretarea hotărârilor și a ordonanțelor, nu se aplică deciziilor date ca răspuns la o cerere de decizie preliminară.

(2) Instanțele naționale apreciază dacă sunt suficient de lămurite de o decizie preliminară sau dacă este necesar să sesizeze din nou Curtea.

Capitolul 2

PROCEDURA PRELIMINARĂ ACCELERATĂ

Articolul 105

Procedura accelerată

(1) La cererea instanței de trimitere sau, cu titlu excepțional, din oficiu, președintele Curții poate, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, în cazul în care natura cauzei impune examinarea acesteia în termen scurt, să decidă judecarea trimiterii preliminare potrivit procedurii accelerate care derogă de la prevederile prezentului regulament.

(2) În acest caz, președintele stabilește imediat data ședinței, care se comunică persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut odată cu notificarea cererii de decizie preliminară.

(3) Într-un termen stabilit de președinte, care nu poate fi mai mic de 15 zile, persoanele interesate menționate la alineatul precedent pot să depună memoriile sau observații scrise. Președintele poate invita aceste persoane interesate să își limiteze memoriile sau observațiile scrise la aspectele de drept esențiale ridicate prin cererea de decizie preliminară.

(4) Eventualele memoriile sau observații scrise se comunică înainte de ședință tuturor persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut.

(5) Curtea se pronunță după ascultarea avocatului general.

Articolul 106

Transmiterea actelor de procedură

(1) Actele de procedură prevăzute la articolul precedent se consideră depuse odată cu transmiterea la grefă, prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispune Curtea, a unei copii a originalului semnat și a înscrisurilor și mijloacelor materiale de probă invocate în susținerea actului de procedură respectiv, însoțite de opisul prevăzut la articolul 57 alineatul (4). Originalul actului și anexele menționate anterior se transmit grefei fără întârziere.

(2) Notificările și comunicările prevăzute la articolul precedent se pot efectua prin transmiterea unei copii a înscrisului prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare de care dispune Curtea și destinatarul.

Capitolul 3

PROCEDURA PRELIMINARĂ DE URGENȚĂ

Articolul 107

Domeniul de aplicare al procedurii preliminare de urgență

(1) La cererea instanței de trimitere sau, cu titlu excepțional, din oficiu, o trimitere preliminară prin care se adresează una sau

mai multe întrebări referitoare la domeniile vizate de titlul V din partea a treia din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene poate să fie judecată potrivit procedurii de urgență care derogă de la prevederile prezentului regulament.

(2) Instanța de trimitere expune împrejurările de drept și de fapt care demonstrează urgența și care justifică aplicarea acestei proceduri derogatorii și indică, în măsura posibilului, răspunsul pe care îl propune la întrebările preliminare.

(3) Dacă instanța de trimitere nu a formulat o cerere de aplicare a procedurii de urgență, președintele Curții poate, dacă aplicarea acestei proceduri pare, la prima vedere, necesară, să solicite camerei prevăzute la articolul 108 să examineze necesitatea judecării trimiterii potrivit procedurii menționate.

Articolul 108

Decizia asupra urgenței

(1) Decizia de judecare a trimiterii potrivit procedurii de urgență se adoptă de camera desemnată, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general. Compunerea camerei se stabilește în conformitate cu articolul 28 alineatul (2) în ziua atribuirii cauzei judecătorului raportor dacă aplicarea procedurii de urgență se solicită de instanța de trimitere sau, dacă necesitatea aplicării acestei proceduri este examinată la cererea președintelui Curții, în ziua în care este formulată această cerere.

(2) Atunci când cauza prezintă o legătură de conexitate cu o cauză pendinte atribuită unui judecător raportor care nu face parte din camera desemnată, aceasta din urmă poate să propună președintelui Curții să atribuie cauza acestui judecător raportor. În situația în care cauza este reatribuită acestui judecător raportor, camera de cinci judecători din care face parte acesta va îndeplini, pentru acea cauză, funcția de cameră desemnată. Articolul 29 alineatul (1) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 109

Faza scrisă a procedurii de urgență

(1) Atunci când instanța de trimitere a solicitat aplicarea procedurii de urgență sau atunci când președintele a solicitat camerei desemnate să examineze necesitatea judecării trimiterii potrivit acestei proceduri, cererea de decizie preliminară se notifică de îndată, prin grija grefierului, părților din litigiul principal, statului membru de care aparține instanța de trimitere, Comisiei Europene, precum și instituției care a adoptat actul a cărui validitate sau interpretare este pusă în discuție.

(2) Decizia de a judeca sau de a nu judeca trimiterea preliminară potrivit procedurii de urgență se notifică imediat

instanței de trimitere, precum și părților, statului membru și instituțiilor prevăzute la alineatul precedent. Decizia de judecare a trimiterii potrivit procedurii de urgență stabilește termenul în care acestea din urmă pot depune memoriile sau observații scrise. Decizia poate preciza aspectele de drept la care trebuie să se refere aceste memoriile sau observații scrise și poate stabili întinderea maximă a acestor înscrisuri.

(3) În cazul în care într-o cerere de decizie preliminară se face referire la o procedură administrativă sau judiciară desfășurată într-un alt stat membru decât cel de care aparține instanța de trimitere, Curtea poate invita acel stat membru să facă orice precizări utile în scris sau în ședința de audiere a pledoariilor.

(4) Imediat după efectuarea notificării prevăzute la alineatul (1), cererea de decizie preliminară se comunică în plus persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, altele decât destinatarii notificării menționate, iar decizia de a judeca sau de a nu judeca trimiterea potrivit procedurii de urgență se comunică aceluiași persoane interesate imediat după efectuarea notificării prevăzute la alineatul (2).

(5) Persoanele interesate prevăzute la articolul 23 din Statut sunt informate cât mai curând posibil în legătură cu data previzibilă a ședinței.

(6) Atunci când trimiterea nu se judecă potrivit procedurii de urgență, procedura continuă potrivit prevederilor articolului 23 din Statut și prevederilor aplicabile din prezentul regulament.

Articolul 110

Notificările și informările subsecvente închiderii fazei scrise a procedurii

(1) În cazul în care o trimitere preliminară se judecă potrivit procedurii de urgență, cererea de decizie preliminară, precum și memoriile sau observațiile scrise depuse se notifică persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut, altele decât părțile și persoanele interesate prevăzute la articolul 109 alineatul (1). Cererea de decizie preliminară este însoțită de o traducere, dacă este cazul a unui rezumat, în condițiile stabilite la articolul 98.

(2) În plus, memoriile sau observațiile scrise depuse se notifică părților și celorlalte persoane interesate prevăzute la articolul 109 alineatul (1).

(3) Data ședinței se comunică persoanelor interesate prevăzute la articolul 23 din Statut împreună cu notificările prevăzute la alineatele precedente.

Articolul 111

Omiterea fazei scrise a procedurii

În cazuri de urgență deosebită, camera desemnată poate decide să omită faza scrisă a procedurii prevăzută la articolul 109 alineatul (2).

Articolul 112

Decizia pe fond

Camera desemnată se pronunță asupra cauzei după ascultarea avocatului general.

Articolul 113

Completul de judecată

(1) Camera desemnată poate decide să judece cauza în complet format din trei judecători. În acest caz, completul de judecată se compune din președintele camerei desemnate, din judecătorul raportor și din primul sau, dacă este cazul, din primii doi judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (2) cu ocazia stabilirii compunerii camerei desemnate, în conformitate cu articolul 108 alineatul (1).

(2) De asemenea, camera desemnată poate solicita Curții trimiterea cauzei unui complet de judecată compus din mai mulți judecători. Procedura de urgență continuă în fața noului complet de judecată, dacă este cazul după redeschiderea fazei orale a procedurii.

Articolul 114

Transmiterea actelor de procedură

Actele de procedură se transmit în conformitate cu articolul 106.

Capitolul 4

ASISTENȚA JUDICIARĂ

Articolul 115

Cererea de asistență judiciară

(1) În cazul în care o parte din litigiul principal se află în imposibilitatea de a face față, în totalitate sau în parte, cheltuielilor cu procesul, aceasta poate oricând solicita să beneficieze de asistență judiciară.

(2) Cererea este însoțită de toate informațiile și înscrisurile justificative care permit evaluarea stării materiale a solicitantului, cum ar fi un certificat emis de o autoritate națională competentă care atestă această stare materială.

(3) În cazul în care a beneficiat deja de asistență judiciară în fața instanței de trimitere, solicitantul depune decizia acestei instanțe și precizează ce cheltuieli sunt acoperite de sumele deja acordate.

Articolul 116

Decizia cu privire la cererea de asistență judiciară

(1) Imediat după depunerea cererii de asistență judiciară, președintele o atribuie judecătorului raportor din cauza în cadrul căreia a fost formulată această cerere.

(2) Decizia de admitere, în tot sau în parte, a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare sau de respingere a acesteia se ia, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, de camera de trei judecători din care face parte judecătorul raportor. În acest caz, completul de judecată se compune din președintele acestei camere, din judecătorul raportor și din primul sau, dacă este cazul, din primii doi judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (3) la data la care camera este sesizată cu cererea de asistență judiciară de către judecătorul raportor.

(3) În cazul în care judecătorul raportor nu face parte dintr-o cameră de trei judecători, decizia se ia, în aceleași condiții, de camera de cinci judecători din care face parte acesta. Pe lângă judecătorul raportor, completul de judecată se compune din patru judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (2) la data la care camera este sesizată cu cererea de asistență judiciară de către judecătorul raportor.

(4) Completul de judecată decide prin ordonanță. Ordonanța de respingere, în tot sau în parte, a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare se motivează.

Articolul 117

Sumele care se plătesc cu titlu de asistență judiciară

În cazul admiterii cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare, casieria Curții suportă, dacă este cazul în limitele stabilite de completul de judecată, cheltuielile legate de asistarea și de reprezentarea solicitantului în fața Curții. La cererea acestuia din urmă sau a reprezentantului său, se poate plăti un avans din aceste cheltuieli.

Articolul 118

Retragerea asistenței judiciare

Completul de judecată care s-a pronunțat asupra cererii de asistență judiciară poate oricând, din oficiu sau la cerere, să retragă beneficiul acestei asistențe în cazul în care condițiile care au determinat admiterea cererii se schimbă pe parcursul judecății.

TITLUL IV

ACȚIUNILE DIRECTE

Capitolul 1

REPREZENTAREA PĂRȚILOR

Articolul 119

Obligația de reprezentare

(1) Părțile pot fi reprezentate numai de agentul sau avocatul lor.

(2) Agenții și avocații au obligația să depună la grefă un document oficial sau un mandat eliberat de partea pe care o reprezintă.

(3) În plus, avocatul care asistă sau reprezintă o parte are obligația să depună la grefă un document care să certifice că are dreptul să își exercite profesia în fața unei instanțe a unui stat membru sau a unui alt stat parte la Acordul privind SEE.

(4) Dacă aceste înscrisuri nu se depun, grefierul stabilește un termen rezonabil pentru ca partea vizată să le depună. În cazul în care, în termenul stabilit în acest scop, înscrisurile nu sunt depuse, Curtea, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, decide dacă nerespectarea acestei formalități determină inadmisibilitatea cererii introductive sau a memoriului pentru neîndeplinirea condițiilor de formă.

Capitolul 2

FAZA SCRISĂ A PROCEDURII

Articolul 120

Cuprinsul cererii introductive

Cererea introductivă prevăzută la articolul 21 din Statut cuprinde:

- (a) numele și domiciliul reclamantului;
- (b) indicarea părții împotriva căreia este formulată cererea introductivă;
- (c) obiectul litigiului, motivele și argumentele invocate, precum și o expunere sumară a motivelor menționate;
- (d) concluziile reclamantului;
- (e) probele și propunerea de probe, dacă este necesar.

Articolul 121

Informațiile referitoare la notificări

(1) Pentru îndeplinirea procedurii, în cererea introductivă se indică domiciliul ales. Cererea introductivă cuprinde numele persoanei care este autorizată și care a consimțit să primească toate notificările.

(2) Pe lângă indicarea domiciliului ales menționată la alineatul (1) sau în locul acesteia, în cererea introductivă se poate menționa că avocatul sau agentul consimte să primească notificările prin fax sau prin orice alt mijloc tehnic de comunicare.

(3) În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile prevăzute la alineatul (1) sau (2) și atât timp cât această neregularitate nu este îndreptată, toate notificările efectuate în vederea îndeplinirii procedurii, destinate părții vizate, se realizează prin scrisoare recomandată adresată agentului sau avocatului părții. Prin derogare de la articolul 48, notificarea se consideră legal îndeplinită prin depunerea scrisorii recomandate la oficiul poștal al localității în care își are sediul Curtea.

Articolul 122

Anexele la cererea introductivă

(1) Cererea introductivă este însoțită, dacă este necesar, de înscrisurile indicate la articolul 21 al doilea paragraf din Statut.

(2) Cererea introductivă depusă în temeiul articolului 273 TFUE este însoțită de un exemplar al compromisului intervenit între statele membre interesate.

(3) În cazul în care cererea introductivă nu îndeplinește condițiile enumerate la alineatul (1) sau (2) al prezentului articol, grefierul stabilește un termen rezonabil pentru ca reclamantul să depună înscrisurile sus-menționate. În cazul în care, în termenul stabilit în acest scop, reclamantul nu procedează la îndreptarea neregularității, Curtea, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, decide dacă nerespectarea acestor cerințe determină inadmisibilitatea cererii introductive pentru neîndeplinirea condițiilor de formă.

Articolul 123

Notificarea cererii introductive

Cererea introductivă se notifică părâtului. În cazurile prevăzute la articolul 119 alineatul (4) și la articolul 122 alineatul (3), notificarea se face imediat după îndreptarea neregularității sau imediat după ce Curtea a declarat cererea admisibilă în raport cu condițiile enumerate la aceste două articole.

Articolul 124

Cuprinsul memoriului în apărare

(1) În termen de două luni de la notificarea cererii introductive, părâtul depune un memoriu în apărare. Memoriul în apărare cuprinde:

- (a) numele și domiciliul părâtului;
- (b) motivele și argumentele invocate;
- (c) concluziile părâtului;
- (d) probele și propunerea de probe, dacă este necesar.

(2) Articolul 121 se aplică în mod corespunzător memoriului în apărare.

(3) Cu titlu excepțional, termenul prevăzut la alineatul (1) poate fi prelungit de către președinte la cererea corespunzător motivată a părâtului.

Articolul 125

Transmiterea de înscrisuri

Atunci când Parlamentul European, Consiliul sau Comisia Europeană nu sunt părți într-o cauză, Curtea le transmite o copie a cererii introductive și a memoriului în apărare, cu excluderea anexelor la aceste înscrisuri, pentru a le permite să constate dacă se invocă inaplicabilitatea unuia dintre actele lor în temeiul articolului 277 TFUE.

Articolul 126

Replica și duplica

(1) Cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate cu o replică a reclamantului și cu o duplică a părâtului.

(2) Președintele stabilește termenele în care se depun aceste acte de procedură. Președintele poate preciza aspectele la care ar trebui să se refere replica sau duplica.

Capitolul 3

MOTIVELE ȘI PROBELE

Articolul 127

Motivele noi

(1) Pe parcursul procesului, invocarea de motive noi este interzisă, cu excepția cazului în care acestea se întemeiază pe elemente de drept și de fapt care au apărut în cursul procedurii.

(2) Fără a aduce atingere deciziei care urmează a fi luată cu privire la admisibilitatea motivului, președintele, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate acorda celeilalte părți un termen pentru a răspunde la acest motiv.

Articolul 128

Probele și propunerea de probe

(1) Părțile mai pot depune sau propune probe în sprijinul argumentației lor atât în cadrul replicii, cât și al duplicii. Părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au prezentat aceste elemente.

(2) Cu titlu excepțional, părțile mai pot depune sau propune probe după închiderea fazei scrise a procedurii. Părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au prezentat aceste elemente. Președintele, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, poate acorda celeilalte părți un termen pentru a-și exprima poziția cu privire la aceste elemente de probă.

Capitolul 4

INTERVENȚIA

Articolul 129

Obiectul și efectele intervenției

(1) Intervenția poate avea ca obiect numai susținerea, în tot sau în parte, a concluziilor uneia dintre părți. Intervenția nu conferă aceleași drepturi procedurale precum cele conferite părților, în special dreptul de a solicita organizarea unei ședințe.

(2) Intervenția este accesorie litigiului principal. Intervenția rămâne fără obiect atunci când cauza este radiată din registrul Curții ca urmare a unei desistări sau a unui acord intervenit între părți ori atunci când cererea introductivă este declarată inadmisibilă.

(3) Intervenientul ia litigiul în starea în care se află în momentul intervenției sale.

(4) Se poate lua în considerare o cerere de intervenție depusă după expirarea termenului prevăzut la articolul 130, dar înainte de a se decide deschiderea fazei orale a procedurii prevăzute la articolul 60 alineatul (4). În acest caz, dacă președintele admite intervenția, intervenientul își poate prezenta observațiile în cadrul ședinței de audiere a pledoariilor, dacă aceasta se organizează.

*Articolul 130***Cererea de intervenție**

- (1) Cererea de intervenție se depune în termen de șase săptămâni de la publicarea avizului prevăzut la articolul 21 alineatul (4).
- (2) Cererea de intervenție cuprinde:
 - (a) indicarea cauzei;
 - (b) indicarea părților principale;
 - (c) numele și domiciliul intervenientului;
 - (d) concluziile în susținerea cărora intervenientul solicită să intervină;
 - (e) expunerea împrejurărilor care justifică dreptul de a interveni atunci când cererea se depune în temeiul articolului 40 al doilea sau al treilea paragraf din Statut.
- (3) Intervenientul este reprezentat în conformitate cu prevederile articolului 19 din Statut.
- (4) Articolele 119, 121 și 122 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

*Articolul 131***Decizia cu privire la cererea de intervenție**

- (1) Cererea de intervenție se notifică părților în vederea obținerii eventualelor lor observații scrise sau orale cu privire la această cerere.
- (2) Atunci când cererea se depune în temeiul articolului 40 primul sau al treilea paragraf din Statut, președintele admite prin decizie intervenția, iar intervenientului i se comunică toate actele de procedură notificate părților dacă acestea nu au formulat observații cu privire la cererea de intervenție în termen de 10 zile de la notificarea prevăzută la alineatul (1) sau dacă nu au indicat, în același termen, acele înscrisuri sau mijloace materiale de probă secrete sau confidențiale a căror comunicare către intervenient ar fi de natură să le producă un prejudiciu.
- (3) În celelalte cazuri, președintele se pronunță asupra cererii de intervenție prin ordonanță sau înaintează cererea Curții.
- (4) În cazul în care se admite cererea de intervenție, intervenientului i se comunică toate actele de procedură notificate părților, cu excepția, dacă este cazul, a înscrisurilor sau a mijloacelor materiale de probă secrete sau confidențiale excluse de la această comunicare în temeiul alineatului (3).

*Articolul 132***Depunerea memoriilor**

- (1) Intervenientul poate depune un memoriu în intervenție în termen de o lună de la comunicarea actelor de procedură prevăzute la articolul precedent. Acest termen poate fi prelungit de către președinte la cererea corespunzător motivată a intervenientului.

- (2) Memoriul în intervenție cuprinde:

- (a) concluziile intervenientului privind susținerea, în tot sau în parte, a concluziilor uneia dintre părți;
 - (b) motivele și argumentele invocate de intervenient;
 - (c) probele și propunerea de probe, dacă este necesar.
- (3) După depunerea memoriului în intervenție, președintele stabilește, dacă este cazul, un termen în care părțile pot răspunde la acest memoriu.

Capitolul 5

PROCEDURA ACCELERATĂ

*Articolul 133***Decizia referitoare la procedura accelerată**

- (1) La cererea reclamantului sau a pârâtului, președintele Curții poate, după ascultarea celeilalte părți, a judecătorului raportor și a avocatului general, să decidă judecarea unei cauze potrivit procedurii accelerate, care derogă de la prevederile prezentului regulament, atunci când natura cauzei impune examinarea acesteia în termen scurt.
- (2) Cererea de judecare a unei cauze potrivit procedurii accelerate trebuie formulată prin înscris separat, cu ocazia depunerii cererii introductive sau a memoriului în apărare.
- (3) Cu titlu excepțional, președintele poate lua o asemenea decizie și din oficiu, după ascultarea părților, a judecătorului raportor și a avocatului general.

*Articolul 134***Faza scrisă a procedurii**

- (1) În cazul aplicării procedurii accelerate, cererea introductivă și memoriul în apărare pot fi completate printr-o replică și o duplică doar dacă președintele, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, apreciază a fi necesar.
- (2) Intervenientul poate depune un memoriu în intervenție doar dacă președintele, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, apreciază a fi necesar.

*Articolul 135***Faza orală a procedurii**

- (1) Imediat după depunerea memoriului în apărare sau, în cazul în care decizia de judecare a cauzei potrivit procedurii accelerate nu intervine decât după depunerea acestui memoriu, imediat după luarea acestei decizii, președintele stabilește data ședinței, care este de îndată comunicată părților. Președintele poate amâna data ședinței atunci când este necesar să se procedeze la efectuarea unor activități de cercetare judecătorească sau atunci când măsuri de organizare a procedurii impun aceasta.

(2) Fără a aduce atingere articolelor 127 și 128, părțile pot completa argumentația și pot depune sau propune probe pe parcursul fazei orale a procedurii. Părțile indică motivele care au determinat întârzierea cu care s-au prezentat aceste elemente.

Articolul 136

Decizia pe fond

Curtea se pronunță după ascultarea avocatului general.

Capitolul 6

CHELTUIELILE DE JUDECATĂ

Articolul 137

Decizia cu privire la cheltuielile de judecată

În hotărârea sau ordonanța prin care se finalizează judecata se dispune cu privire la cheltuielile de judecată.

Articolul 138

Reguli generale de alocare a cheltuielilor de judecată

(1) Partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

(2) În cazul în care mai multe părți cad în pretenții, Curtea decide asupra împărțirii cheltuielilor de judecată.

(3) În cazul în care părțile cad fiecare în pretenții cu privire la unul sau mai multe capete de cerere, fiecare parte suportă propriile cheltuieli de judecată. Totuși, în cazul în care împrejurările cauzei justifică acest lucru, Curtea poate decide ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, o parte să suporte o fracțiune din cheltuielile de judecată efectuate de cealaltă parte.

Articolul 139

Cheltuielile nejustificate sau șicanatoare

O parte, chiar dacă a avut câștig de cauză, poate fi obligată de Curte să ramburseze celeilalte părți cheltuielile pe care i le-a cauzat acesteia și pe care Curtea le apreciază ca fiind nejustificate sau șicanatoare.

Articolul 140

Cheltuielile de judecată efectuate de intervenienți

(1) Statele membre și instituțiile care au intervenit în litigiu suportă propriile cheltuieli de judecată.

(2) Statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și Autoritatea AELS de Supraveghere suportă de asemenea propriile cheltuieli de judecată atunci când au intervenit în litigiu.

(3) Curtea poate decide ca un intervenient, altul decât cei menționați la alineatele precedente, să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Articolul 141

Cheltuielile de judecată în caz de desistare

(1) Partea care se desistează este obligată la plata cheltuielilor de judecată, la cererea celeilalte părți, formulată în cadrul observațiilor sale privind desistarea.

(2) Cu toate acestea, la cererea părții care se desistează, cheltuielile de judecată se suportă de către cealaltă parte în cazul în care conduita acesteia din urmă justifică acest lucru.

(3) În cazul unui acord al părților cu privire la cheltuielile de judecată, se dispune potrivit acordului respectiv.

(4) În absența unei cereri privitoare la cheltuielile de judecată, fiecare parte suportă propriile cheltuieli.

Articolul 142

Cheltuielile de judecată în caz de nepronunțare asupra fondului

Cheltuielile de judecată rămân la aprecierea Curții în cazul în care aceasta nu se pronunță asupra fondului.

Articolul 143

Cheltuielile de procedură

Procedura în fața Curții este gratuită, sub rezerva următoarelor prevederi:

(a) în cazul în care Curtea a efectuat cheltuieli care ar fi putut fi evitate, aceasta poate, după ascultarea avocatului general, să oblige partea care le-a provocat la rambursarea acestora;

(b) cheltuielile pentru orice activitate de copiere și de traducere efectuată la cererea unei părți, apreciate de către grefier ca extraordinare, se rambursează de către această parte în funcție de tariful grefei prevăzut la articolul 22.

Articolul 144

Cheltuielile de judecată recuperabile

Fără a aduce atingere prevederilor articolului precedent, sunt considerate cheltuieli de judecată recuperabile:

(a) sumele datorate martorilor și experților în temeiul articolului 73 din prezentul regulament;

(b) cheltuielile necesare efectuate de către părți în legătură cu procedura, în special cheltuielile de deplasare și de ședere și remunerarea unui agent, consilier sau avocat.

Articolul 145

Contestația privind cheltuielile de judecată recuperabile

(1) În cazul în care cheltuielile de judecată recuperabile sunt contestate, camera de trei judecători din care face parte judecătorul raportor care a examinat cauza se pronunță prin ordonanță, la cererea părții interesate, după ascultarea observațiilor celeilalte părți și a avocatului general. În acest caz, completul de judecată se compune din președintele acestei camere, din judecătorul raportor și din primul sau, dacă este cazul, din primii doi judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (3), la data la care camera este sesizată cu contestația de către judecătorul raportor.

(2) În cazul în care judecătorul raportor nu face parte dintr-o cameră de trei judecători, decizia se ia, în aceleași condiții, de camera de cinci judecători din care face parte acesta. Pe lângă judecătorul raportor, completul de judecată se compune din patru judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (2), la data la care camera este sesizată cu contestația de către judecătorul raportor.

(3) Părțile pot solicita, în vederea executării, o copie a ordonanței, certificată pentru conformitate cu originalul.

Articolul 146

Modalitățile de plată

(1) Casieria Curții și debitorii acesteia efectuează plățile în euro.

(2) În cazul în care cheltuielile rambursabile au fost efectuate într-o altă monedă decât euro sau când actele care dau dreptul la indemnizație au fost efectuate într-o țară a cărei monedă nu este euro, schimbul se realizează potrivit cursului de schimb de referință al Băncii Centrale Europene din ziua plății.

Capitolul 7

ACORDUL AMIABIL, DESISTĂRILE, NEPRONUNȚAREA ASUPRA FONDULUI ȘI INCIDENTELE DE PROCEDURĂ

Articolul 147

Acordul amiabil

(1) Dacă, înainte ca Curtea să se fi pronunțat, părțile ajung la un acord cu privire la soluționarea litigiului și dacă acestea informează Curtea că renunță la orice pretenție, președintele dispune radierea cauzei din registru și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu prevederile articolului 141, având în vedere, dacă este cazul, propunerile părților în acest sens.

(2) Această prevedere nu se aplică acțiunilor menționate la articolele 263 și 265 TFUE.

Articolul 148

Desistarea

În cazul în care reclamantul informează Curtea, în scris sau în ședință, că înțelege să renunțe la judecată, președintele dispune radierea cauzei din registru și se pronunță cu privire la cheltuielile de judecată în conformitate cu prevederile articolului 141.

Articolul 149

Nepronunțarea asupra fondului

În cazul în care constată că acțiunea a rămas fără obiect și că nu mai este necesar să se pronunțe asupra fondului, Curtea poate oricând, din oficiu, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea părților și a avocatului general, să decidă să se pronunțe prin ordonanță motivată. Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

Articolul 150

Cauzele de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică

La propunerea judecătorului raportor, Curtea poate oricând, din oficiu, după ascultarea părților și a avocatului general, să decidă să se pronunțe prin ordonanță motivată asupra cauzelor de inadmisibilitate pentru motive de ordine publică.

Articolul 151

Excepțiile și incidentele de procedură

(1) Cererea prin care o parte solicită Curții să se pronunțe asupra unei excepții sau asupra unui incident fără a intra în dezbateră fondului se formulează prin înscris separat.

(2) Cererea conține expunerea motivelor și a argumentelor pe care se întemeiază, concluziile și, în anexă, înscrisurile și mijloacele materiale de probă invocate în susținerea acesteia.

(3) Imediat după depunerea cererii, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a-și formula în scris motivele și concluziile.

(4) În continuare, procedura de judecare a cererii este orală, în afară de cazul în care Curtea decide altfel.

(5) Curtea, după ascultarea avocatului general, se pronunță cât mai curând cu putință cu privire la cerere sau, dacă împrejurări speciale justifică aceasta, unește examinarea cererii cu fondul.

(6) În cazul în care Curtea respinge cererea sau o unește cu fondul, președintele stabilește noi termene pentru continuarea judecării.

Capitolul 8

HOTĂRĂRILE PRONUNȚATE ÎN CAUZELE JUDECATE ÎN LIPSĂ

Articolul 152

Hotărârile pronunțate în cauzele judecate în lipsă

(1) În cazul în care pârâtul, căruia cererea introductivă i-a fost legal notificată, nu răspunde la cererea introductivă cu respectarea termenului și a condițiilor de formă prevăzute în acest sens, reclamantul poate solicita Curții să judece cauza în lipsă.

(2) Cererea de judecare a cauzei în lipsă se notifică pârâtului. Curtea poate decide deschiderea fazei orale a procedurii cu privire la această cerere.

(3) Înainte de a da hotărârea în cauza judecată în lipsă, Curtea, după ascultarea avocatului general, examinează admisibilitatea cererii introductive și verifică dacă formalitățile au fost legal îndeplinite și dacă concluziile reclamantului par fondate. Curtea poate lua măsuri de organizare a procedurii sau poate dispune efectuarea unor activități de cercetare judecătorească.

(4) Hotărârea pronunțată în cauza judecată în lipsă este executorie. Totuși, Curtea poate suspenda executarea acesteia până la soluționarea opoziției depuse în temeiul articolului 156 sau poate condiționa executarea acesteia de constituirea unei cauțiuni al cărei quantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări; cauțiunea se restituie dacă nu se formulează opoziție sau dacă aceasta din urmă este respinsă.

Capitolul 9

CERERILE ȘI ACȚIUNILE REFERITOARE LA HOTĂRĂRI ȘI LA ORDONANȚE

Articolul 153

Completul de judecată competent

(1) Cererile și acțiunile prevăzute în prezentul capitol, cu excepția cererilor prevăzute la articolul 159, se atribuie judecătorului raportor din cauza la care se referă cererea sau acțiunea și se trimit completului de judecată care s-a pronunțat asupra cauzei menționate.

(2) În caz de împiedicare a judecătorului raportor, președintele Curții atribuie cererea sau acțiunea prevăzută în prezentul capitol unui judecător care făcea parte din completul de judecată care s-a pronunțat asupra cauzei vizate de cererea sau acțiunea respectivă.

(3) În cazul în care cvorumul prevăzut la articolul 17 din Statut nu mai poate fi întrunit, Curtea, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, trimite cererea sau acțiunea unui nou complet de judecată.

Articolul 154

Îndreptarea

(1) Fără a aduce atingere prevederilor referitoare la interpretarea hotărârilor și a ordonanțelor, erorile materiale sau de calcul ori inexactitățile vădite pot fi îndreptate de Curte, din oficiu sau la cererea unei părți, cu condiția ca această cerere să fie depusă în termen de două săptămâni de la pronunțarea hotărârii sau de la notificarea ordonanței.

(2) În cazul în care cererea de îndreptare privește dispozitivul sau unul dintre motivele care constituie temeiul necesar al dispozitivului, părțile, informate în mod corespunzător de către grefier, pot depune observații scrise în termenul stabilit de către președinte.

(3) Curtea decide după ascultarea avocatului general.

(4) Originalul ordonanței prin care se dispune îndreptarea se anexează originalului deciziei îndreptate. Se face mențiune despre această ordonanță pe marginea originalului deciziei îndreptate.

Articolul 155

Omisivarea de pronunțare

(1) În cazul în care Curtea a omis să se pronunțe asupra unui anumit capăt de cerere sau asupra cheltuielilor de judecată, partea care înțelege să se prevaleze de această împrejurare sesizează Curtea pe calea unei cereri introductive, în termen de o lună de la notificarea deciziei.

(2) Cererea introductivă se notifică celeilalte părți, căreia președintele îi stabilește un termen pentru a depune observații scrise.

(3) După depunerea acestor observații, Curtea, după ascultarea avocatului general, se pronunță atât asupra admisibilității, cât și asupra fondului cererii.

Articolul 156

Opoziția

(1) În conformitate cu articolul 41 din Statut, hotărârea pronunțată în cauza judecată în lipsă poate fi atacată cu opoziție.

(2) Opoziția se formulează în termen de o lună de la notificarea hotărârii, cu respectarea condițiilor de formă prevăzute la articolele 120-122 din prezentul regulament.

(3) După notificarea opoziției, președintele stabilește un termen celeilalte părți pentru a depune observații scrise.

(4) Procedura se desfășoară în conformitate cu prevederile articolelor 59-92 din prezentul regulament.

(5) Curtea se pronunță prin hotărâre, care nu poate fi atacată cu opoziție.

(6) Originalul acestei hotărâri se anexează originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă. Se face mențiune despre hotărârea dată în opoziție pe marginea originalului hotărârii pronunțate în cauza judecată în lipsă.

Articolul 157

Terța opoziție

(1) Prevederile articolelor 120-122 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererii de terță opoziție formulate în temeiul articolului 42 din Statut. În plus, această cerere trebuie să indice următoarele:

(a) hotărârea sau ordonanța atacată;

(b) motivele pentru care decizia atacată aduce atingere drepturilor terțului oponent;

(c) motivele pentru care terțul oponent nu a putut participa la litigiu.

(2) Cererea se formulează împotriva tuturor părților din litigiu.

(3) Cererea se depune în termen de două luni de la publicarea deciziei în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(4) Suspendarea executării deciziei atacate se poate dispune la cererea terțului oponent. Prevederile capitolului 10 din prezentul titlu se aplică în mod corespunzător.

(5) Decizia atacată se modifică în măsura în care se admite terța opoziție.

(6) Originalul hotărârii date în terța opoziție se anexează originalului deciziei atacate. Se face mențiune despre hotărârea dată în terța opoziție pe marginea originalului deciziei atacate.

Articolul 158

Interpretarea

(1) În conformitate cu articolul 43 din Statut, în caz de dificultate privind înțelegerea sensului sau a domeniului de aplicare al unei hotărâri sau al unei ordonanțe, sarcina de a o interpreta revine Curții, la cererea unei părți sau a unei instituții a Uniunii care demonstrează un interes în acest sens.

(2) Cererea de interpretare trebuie formulată în termen de doi ani de la data pronunțării hotărârii sau a notificării ordonanței.

(3) Cererea de interpretare este formulată în conformitate cu prevederile articolelor 120-122 din prezentul regulament. În plus, această cerere trebuie să indice următoarele:

(a) decizia vizată;

(b) textele a căror interpretare se solicită.

(4) Cererea se formulează împotriva tuturor părților din decizia a cărei interpretare se solicită.

(5) Curtea se pronunță după ce a acordat părților posibilitatea de a-și prezenta observațiile și după ascultarea avocatului general.

(6) Originalul deciziei în interpretare se anexează originalului deciziei interpretate. Se face mențiune despre decizia în interpretare pe marginea originalului deciziei interpretate.

Articolul 159

Revizuirea

(1) În conformitate cu articolul 44 din Statut, revizuirea unei decizii a Curții poate fi cerută numai în urma descoperirii unui fapt de natură să aibă o influență decisivă și care, înainte de pronunțarea hotărârii sau de notificarea ordonanței, era necunoscut Curții și părții care solicită revizuirea.

(2) Fără a aduce atingere termenului de zece ani prevăzut la articolul 44 al treilea paragraf din Statut, revizuirea se solicită în termen de cel mult trei luni de la data la care solicitantul a luat cunoștință de faptul pe care se întemeiază cererea de revizuire.

(3) Prevederile articolelor 120-122 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererii de revizuire. În plus, această cerere trebuie să indice următoarele:

(a) hotărârea sau ordonanța atacată;

(b) aspectele cu privire la care este atacată decizia;

(c) faptele pe care se întemeiază cererea;

(d) mijloacele de probă prin care se urmărește să se demonstreze că există fapte care justifică revizuirea și că termenele prevăzute la alineatul (2) au fost respectate.

(4) Cererea de revizuire se formulează împotriva tuturor părților din decizia a cărei revizuire se solicită.

(5) Fără a prejudeca fondul, Curtea, după ascultarea avocatului general și având în vedere observațiile scrise ale părților, se pronunță asupra admisibilității cererii prin ordonanță.

(6) În cazul în care declară cererea admisibilă, Curtea continuă examinarea pe fond a cererii și se pronunță prin hotărâre, în conformitate cu prevederile prezentului regulament.

(7) Originalul hotărârii de revizuire se anexează originalului deciziei revizuite. Se face mențiune despre hotărârea de revizuire pe marginea originalului deciziei revizuite.

Capitolul 10

SUSPENDAREA ȘI CELELALTE MĂSURI PROVIZORII

Articolul 160

Cererea de suspendare sau de măsuri provizorii

(1) Orice cerere de suspendare a executării unui act al unei instituții, formulată în temeiul articolelor 278 TFUE și 157 TCEEA, este admisibilă numai în cazul în care solicitantul a atacat acel act în cadrul unei acțiuni în fața Curții.

(2) Orice cerere cu privire la una dintre celelalte măsuri provizorii prevăzute la articolul 279 TFUE este admisibilă numai dacă provine de la o parte dintr-o cauză cu care este sesizată Curtea și numai dacă are legătură cu acea cauză.

(3) Cererile prevăzute la alineatele precedente indică obiectul litigiului, împrejurările care demonstrează urgența, precum și motivele de fapt și de drept care justifică la prima vedere dispunerea măsurii provizorii solicitate.

(4) Cererea se formulează prin înscris separat și în condițiile prevăzute la articolele 120-122 din prezentul regulament.

(5) Cererea se notifică celeilalte părți, căreia președintele îi stabilește un termen scurt pentru prezentarea de observații scrise sau orale.

(6) Președintele apreciază dacă este necesar să dispună deschiderea unei cercetări judecătorești.

(7) Președintele poate admite cererea chiar înainte ca cealaltă parte să își fi prezentat observațiile. Această măsură poate fi ulterior modificată sau revocată, chiar din oficiu.

Articolul 161

Decizia asupra cererii

(1) Președintele se pronunță el însuși sau înaintează cererea fără întârziere Curții.

(2) În caz de împiedicare a președintelui, articolele 10 și 13 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(3) În cazul în care cererea este înaintată Curții, aceasta se pronunță fără întârziere, după ascultarea avocatului general.

Articolul 162

Ordonanța de suspendare a executării sau de măsuri provizorii

(1) Cererea se soluționează prin ordonanță motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac. Ordonanța se notifică imediat părților.

(2) Executarea ordonanței poate fi condiționată de constituirea de către solicitant a unei cauțiuni, al cărei quantum și ale cărei modalități se stabilesc ținând seama de împrejurări.

(3) Ordonanța poate stabili o dată de la care măsura încetează să se aplice. În caz contrar, efectele măsurii încetează de la pronunțarea hotărârii prin care se finalizează judecata.

(4) Ordonanța are doar un caracter provizoriu și nu prejudică fondul asupra căruia Curtea se pronunță în cauza principală.

Articolul 163

Schimbarea împrejurărilor

La cererea unei părți, ordonanța poate fi oricând modificată sau revocată ca urmare a unei schimbări a împrejurărilor.

Articolul 164

Cererea nouă

Respingerea cererii cu privire la o măsură provizorie nu împiedică partea care a introdus-o să depună o altă cerere întemeiată pe fapte noi.

Articolul 165

Cererea depusă în temeiul articolelor 280 și 299 TFUE și al articolului 164 TCEEA

(1) Prevederile prezentului capitol se aplică și cererilor de suspendare a executării silite a unei decizii a Curții sau a unui act al Consiliului, al Comisiei Europene sau al Băncii Centrale Europene, depuse în temeiul articolelor 280 și 299 TFUE și al articolului 164 TCEEA.

(2) Ordonanța de admitere a cererii stabilește, dacă este cazul, data la care încetează efectele măsurii provizorii.

Articolul 166

Cererea depusă în temeiul articolului 81 TCEEA

(1) Cererea prevăzută la articolul 81 al treilea și al patrulea paragraf TCEEA cuprinde:

(a) numele și domiciliul persoanelor sau denumirea și sediul întreprinderilor supuse controlului;

(b) indicarea obiectului și a scopului controlului.

(2) Președintele se pronunță prin ordonanță. Prevederile articolului 162 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

(3) În caz de împiedicare a președintelui, articolele 10 și 13 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător.

TITLUL V

RECURSURILE ÎMPOTRIVA DECIZIILOR TRIBUNALULUI

Capitolul 1

FORMA, CONȚINUTUL ȘI CONCLUZIILE CERERII DE RECURS

Articolul 167

Depunerea cererii de recurs

(1) Recursul se formulează prin depunerea unei cereri la grefa Curții sau a Tribunalului.

(2) Grefa Tribunalului transmite, fără întârziere, grefei Curții dosarul din prima instanță și, după caz, recursul.

Articolul 168

Cuprinsul cererii de recurs

(1) Cererea de recurs cuprinde:

(a) numele și domiciliul părții care formulează recursul, denumită recurent;

(b) indicarea deciziei atacate a Tribunalului;

(c) indicarea celorlalte părți din cauza relevantă care s-a aflat pe rolul Tribunalului;

(d) motivele și argumentele de drept invocate, precum și o expunere sumară a acestor motive;

(e) concluziile recurentului.

(2) Articolul 119, articolul 121 și articolul 122 alineatul (1) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător recursului.

(3) Se face mențiune cu privire la data la care decizia atacată a fost notificată recurentului.

(4) În cazul în care recursul nu este formulat cu respectarea alineatelor (1)-(3) ale prezentului articol, grefierul stabilește un termen rezonabil pentru ca recurentul să îndrepte neregularitatea cererii. În cazul în care, în termenul stabilit în acest scop, recurentul nu procedează la îndreptarea neregularității, Curtea, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, decide dacă nerespectarea acestei formalități determină inadmisibilitatea cererii pentru neindeplinirea condițiilor de formă.

Articolul 169

Concluziile, motivele și argumentele recursului

(1) Pe calea recursului se poate cere anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului, astfel cum figurează în dispozitivul acestei decizii.

(2) Motivele și argumentele de drept invocate identifică cu precizie aspectele din motivarea deciziei Tribunalului care sunt contestate.

Articolul 170

Concluziile în caz de admitere a recursului

(1) Pe calea recursului se poate cere ca, în cazul în care acesta este declarat fondat, să se admită, în tot sau în parte, concluziile formulate în primă instanță, fără a putea fi primite concluzii noi. Recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecării Tribunalului.

(2) Atunci când solicită ca, în caz de anulare a deciziei atacate, să se dispună trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului, recurentul indică motivele pentru care litigiul nu este în stare de judecată în fața Curții.

Capitolul 2

MEMORIILE ÎN RĂSPUNS, ÎN REPLICĂ ȘI ÎN DUPLICĂ

Articolul 171

Notificarea recursului

(1) Cererea de recurs se notifică celorlalte părți din cauza relevantă care s-a aflat pe rolul Tribunalului.

(2) În cazul prevăzut la articolul 168 alineatul (4) din prezentul regulament, notificarea se face imediat după îndreptarea neregularității sau imediat după ce Curtea a declarat cererea admisibilă în raport cu condițiile de formă prevăzute la acest articol.

Articolul 172

Părțile autorizate să depună memoriu în răspuns

Orice parte din cauza relevantă care s-a aflat pe rolul Tribunalului care are interes în admiterea sau în respingerea recursului poate depune un memoriu în răspuns în termen de două luni de la notificarea cererii de recurs. Termenul de depunere a memoriului în răspuns nu se poate prelungi.

Articolul 173

Cuprinsul memoriului în răspuns

(1) Memoriul în răspuns cuprinde:

- (a) numele și domiciliul părții care îl depune;
- (b) data la care i-a fost notificată cererea de recurs;
- (c) motivele și argumentele de drept invocate;
- (d) concluziile.

(2) Articolele 119 și 121 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător memoriului în răspuns.

Articolul 174

Concluziile memoriului în răspuns

Prin memoriul în răspuns se poate cere admiterea sau respingerea, în tot sau în parte, a recursului.

Articolul 175

Memoriile în replică și în duplică

(1) Cererea de recurs și memoriul în răspuns nu pot fi completate cu un memoriu în replică și un memoriu în duplică decât atunci când președintele, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, ca urmare a unei cereri motivate în mod corespunzător și depuse în acest sens de către recurent în termen de șapte zile de la notificarea memoriului în răspuns, consideră necesară completarea, în special pentru a da recurentului posibilitatea să își exprime poziția asupra unei excepții de inadmisibilitate sau asupra unor elemente noi invocate în memoriul în răspuns.

(2) Președintele stabilește data la care se depune memoriul în replică și, cu ocazia notificării acestui memoriu, data la care se depune memoriul în duplică. Președintele poate limita numărul de pagini și obiectul acestor memorii.

Capitolul 3

FORMA, CONȚINUTUL ȘI CONCLUZIILE RECURSULUI INCIDENT

Articolul 176

Recursul incident

(1) Părțile prevăzute la articolul 172 din prezentul regulament pot depune un recurs incident în același termen precum cel prevăzut pentru depunerea memoriului în răspuns.

(2) Recursul incident trebuie formulat prin înscris separat, distinct de memoriul în răspuns.

Articolul 177

Cuprinsul recursului incident

(1) Cererea de recurs incident cuprinde:

- (a) numele și domiciliul părții care formulează recursul incident;

(b) data la care i-a fost notificată cererea de recurs;

Capitolul 5

(c) motivele și argumentele de drept invocate;

RECURSURILE SOLUȚIONATE PRIN ORDONANȚĂ

(d) concluziile.

Articolul 181

(2) Articolul 119, articolul 121 și articolul 122 alineatele (1) și (3) din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător recursului incident.

Recursul în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat

Atunci când recursul, principal sau incident, este, în tot sau în parte, în mod vădit inadmisibil sau în mod vădit nefondat, Curtea poate oricând, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea avocatului general, să decidă să respingă recursul respectiv, în tot sau în parte, prin ordonanță motivată.

Articolul 178

Articolul 182

Concluziile, motivele și argumentele recursului incident

Recursul în mod vădit fondat

(1) Pe calea recursului incident se poate cere anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului.

Atunci când s-a pronunțat deja asupra uneia sau mai multor probleme de drept identice cu cele ridicate prin motivele recursului, principal sau incident, și consideră că recursul este în mod vădit fondat, Curtea poate, la propunerea judecătorului raportor și după ascultarea părților și a avocatului general, să decidă să declare recursul ca fiind în mod vădit fondat prin ordonanță motivată, în care se face trimitere la jurisprudența relevantă.

(2) De asemenea, pe calea recursului incident se poate cere anularea unei decizii, explicită sau implicită, referitoare la admisibilitatea acțiunii cu care a fost sesizat Tribunalul.

Capitolul 6

(3) Motivele și argumentele de drept invocate identifică cu precizie aspectele din motivarea deciziei Tribunalului care sunt contestate. Acestea trebuie să fie diferite de motivele și argumentele invocate în memoriul în răspuns.

CONSECINȚELE RADIERII RECURSULUI PRINCIPAL ASUPRA RECURSULUI INCIDENT

Articolul 183

Capitolul 4

MEMORIILE SUBSECVENTE RECURSULUI INCIDENT

Articolul 179

Răspunsul la recursul incident

În cazul în care se formulează un recurs incident, recurentul sau orice altă parte din cauza relevantă care s-a aflat pe rolul Tribunalului care are interes în admiterea sau în respingerea recursului incident poate depune un memoriu în răspuns, al cărui obiect este limitat la motivele invocate în acest recurs incident, în termen de două luni de la notificarea sa. Acest termen nu se poate prelungi.

Consecințele unei desistări de recursul principal sau ale unei inadmisibilități vădite a recursului principal asupra recursului incident

Se consideră că recursul incident rămâne fără obiect:

- în cazul în care recurentul din recursul principal se desistează de acesta;
- în cazul în care recursul principal este declarat în mod vădit inadmisibil pentru nerespectarea termenului de recurs;
- în cazul în care recursul principal este declarat în mod vădit inadmisibil pentru simplul motiv că nu este îndreptat împotriva unei decizii a Tribunalului prin care se finalizează judecata sau împotriva unei decizii prin care se soluționează parțial fondul litigiului ori prin care se pune capăt unui incident de procedură referitor la o excepție de necompetență sau de inadmisibilitate, în sensul articolului 56 primul paragraf din Statut.

Articolul 180

Capitolul 7

Memoriile în replică și în duplică subsecvente unui recurs incident

(1) Cererea de recurs incident și memoriul în răspuns la acest recurs nu pot fi completate cu un memoriu în replică și un memoriu în duplică decât atunci când președintele, după ascultarea judecătorului raportor și a avocatului general, ca urmare a unei cereri motivate în mod corespunzător și depuse în acest sens de către partea care a formulat recursul incident, în termen de șapte zile de la notificarea memoriului în răspuns la recursul incident, consideră necesară completarea, în special pentru a da acestei părți posibilitatea să își exprime poziția asupra unei excepții de inadmisibilitate sau asupra unor elemente noi invocate în memoriul în răspuns la recursul incident.

CHELTUIELILE DE JUDECATĂ ȘI ASISTENȚA JUDICIARĂ ÎN RECURS

Articolul 184

Decizia cu privire la cheltuielile de judecată în recurs

(2) Președintele stabilește data la care se depune acest memoriu în replică și, cu ocazia notificării acestui memoriu, data la care se depune memoriul în duplică. Președintele poate limita numărul de pagini și obiectul acestor memorii.

(1) Sub rezerva prevederilor care urmează, articolele 137-146 din prezentul regulament se aplică *mutatis mutandis* procedurii în fața Curții care are ca obiect un recurs împotriva unei decizii a Tribunalului.

(2) Atunci când recursul nu este fondat sau atunci când recursul este fondat, iar Curtea soluționează ea însăși în mod definitiv litigiul, aceasta se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

(3) Atunci când un recurs formulat de un stat membru sau de o instituție a Uniunii care nu a intervenit în litigiul dedus judecătii Tribunalului este fondat, Curtea poate decide ca cheltuielile de judecată să fie repartizate între părți sau ca recurentul care a avut câștig de cauză să ramburseze unei părți care cade în pretenții cheltuielile pe care i le-a cauzat acesteia prin recursul său.

(4) În cazul în care un intervenient în primă instanță nu a formulat el însuși recurs, acesta nu poate fi obligat la plata cheltuielilor de judecată în procedura de recurs decât dacă a participat la faza scrisă sau orală a procedurii în fața Curții. În cazul în care un asemenea intervenient participă la procedură, Curtea poate decide ca acesta să suporte propriile cheltuieli de judecată.

Articolul 185

Asistența judiciară

(1) În cazul în care o parte se află în imposibilitatea de a face față, în totalitate sau în parte, cheltuielilor cu procesul, aceasta poate oricând solicita să beneficieze de asistență judiciară.

(2) Cererea este însoțită de toate informațiile și înscrisurile justificative care permit evaluarea stării materiale a solicitantului, cum ar fi un certificat emis de o autoritate națională competentă care atestă această stare materială.

Articolul 186

Cererea prealabilă de asistență judiciară

(1) În cazul în care cererea se depune anterior recursului pe care solicitantul își propune să îl declare, în aceasta se expune pe scurt obiectul recursului.

(2) Această cerere nu implică asistarea de către avocat.

(3) Introducerea unei cereri de asistență judiciară suspendă, în privința celui care a formulat-o, termenul prevăzut pentru introducerea recursului până la data notificării ordonanței prin care se soluționează această cerere.

(4) Imediat după depunerea cererii, președintele o atribuie unui judecător raportor care formulează, în termen scurt, o propunere cu privire la măsurile care se impun a fi luate în privința acesteia.

Articolul 187

Decizia cu privire la cererea de asistență judiciară

(1) Decizia de admitere, în tot sau în parte, a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare sau de respingere a acesteia se ia, la propunerea judecătorului raportor, după ascultarea avocatului general, de camera de trei judecători din care face parte judecătorul raportor. În acest caz, completul de judecată se compune din președintele acestei camere, din judecătorul raportor și din primul sau, dacă este cazul, din primii doi judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (3) la data la care camera este sesizată cu cererea de asistență judiciară de către judecătorul raportor. Dacă este cazul, completul de judecată examinează dacă recursul nu este în mod vădit nefondat.

(2) În cazul în care judecătorul raportor nu face parte dintr-o cameră de trei judecători, decizia se ia, în aceleași condiții, de camera de cinci judecători din care face parte acesta. Pe lângă judecătorul raportor, completul de judecată se compune din patru judecători desemnați din lista prevăzută la articolul 28 alineatul (2) la data la care camera este sesizată cu cererea de asistență judiciară de către judecătorul raportor.

(3) Completul de judecată decide prin ordonanță. Ordonanța de respingere, în tot sau în parte, a cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare se motivează.

Articolul 188

Sumele care trebuie plătite cu titlu de asistență judiciară

(1) În cazul admiterii cererii de acordare a beneficiului asistenței judiciare, casieria Curții suportă, dacă este cazul în limitele stabilite de completul de judecată, cheltuielile legate de asistarea și de reprezentarea solicitantului în fața Curții. La cererea acestuia din urmă sau a reprezentantului său, se poate plăti un avans din aceste cheltuieli.

(2) Prin decizia asupra cheltuielilor de judecată, Curtea poate dispune plata către casieria Curții a sumelor avansate cu titlu de asistență judiciară.

(3) Aceste sume sunt recuperate prin grija grefierului de la partea care a fost obligată la plata acestora.

Articolul 189

Retragerea asistenței judiciare

Completul de judecată care s-a pronunțat asupra cererii de asistență judiciară poate oricând, din oficiu sau la cerere, să retragă beneficiul acestei asistențe în cazul în care condițiile care au determinat admiterea cererii se schimbă pe parcursul judecătii.

Capitolul 8

ALTE DISPOZIȚII APLICABILE ÎN RECURS

Articolul 190

Alte dispoziții aplicabile în recurs

(1) Articolele 127, 129-136, 147-150, 153-155 și 157-166 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător procedurii în fața Curții care are ca obiect un recurs formulat împotriva unei decizii a Tribunalului.

(2) Cu toate acestea, prin derogare de la articolul 130 alineatul (1), cererea de intervenție se depune în termen de o lună de la publicarea avizului prevăzut la articolul 21 alineatul (4).

(3) Articolul 95 se aplică *mutatis mutandis* procedurii în fața Curții care are ca obiect un recurs formulat împotriva unei decizii a Tribunalului.

TITLUL VI

REEXAMINAREA DECIZIILOR TRIBUNALULUI

Articolul 191

Camera de reexaminare

O cameră de cinci judecători se desemnează pentru o perioadă de un an pentru a decide, în condițiile stabilite la articolele 193 și 194 din prezentul regulament, dacă este necesar să se reexamineze o decizie a Tribunalului în conformitate cu articolul 62 din Statut.

Articolul 192

Informarea cu privire la deciziile susceptibile de reexaminare și comunicarea acestora

(1) Imediat după stabilirea datei de pronunțare sau de semnare a unei decizii care trebuie dată în temeiul articolului 256 alineatul (2) sau (3) TFUE, grefa Tribunalului informează grefa Curții în legătură cu acest fapt.

(2) Imediat după pronunțare sau semnare, grefa Tribunalului comunică această decizie grefei Curții împreună cu dosarul procedurii, care este pus de îndată la dispoziția primului avocat general.

Articolul 193

Reexaminarea deciziilor date în recurs

(1) Propunerea primului avocat general de a se reexamina o decizie a Tribunalului dată în temeiul articolului 256 alineatul

(2) TFUE se transmite președintelui Curții și președintelui camerei de reexaminare. Simultan, grefierul este informat cu privire la această transmitere.

(2) Imediat după ce este informat cu privire la existența unei propuneri, grefierul comunică membrilor camerei de reexaminare dosarul procedurii care s-a aflat pe rolul Tribunalului.

(3) Imediat după primirea propunerii de reexaminare, președintele Curții desemnează judecătorul raportor dintre judecătorii camerei de reexaminare, la propunerea președintelui acestei camere. Compunerea completului de judecată se stabilește în conformitate cu articolul 28 alineatul (2) din prezentul regulament în ziua atribuirii cauzei judecătorului raportor.

(4) Această cameră decide, la propunerea judecătorului raportor, dacă este necesar să se reexamineze decizia Tribunalului. În decizia de a reexamina decizia Tribunalului nu se indică decât chestiunile care fac obiectul reexaminării.

(5) Tribunalul, părțile din procedura care s-a aflat pe rolul acestuia, precum și celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 62a al doilea paragraf din Statut sunt informate de îndată de către grefier cu privire la decizia Curții de a reexamina decizia Tribunalului.

(6) Un aviz în care se indică data deciziei de a reexamina decizia Tribunalului și chestiunile care fac obiectul reexaminării se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 194

Reexaminarea deciziilor preliminare

(1) Propunerea primului avocat general de a se reexamina o decizie a Tribunalului dată în temeiul articolului 256 alineatul (3) TFUE se transmite președintelui Curții și președintelui camerei de reexaminare. Simultan, grefierul este informat cu privire la această transmitere.

(2) Imediat după ce este informat cu privire la existența unei propuneri, grefierul comunică membrilor camerei de reexaminare dosarul procedurii care s-a aflat pe rolul Tribunalului.

(3) De asemenea, grefierul informează Tribunalul, instanța de trimitere, părțile din litigiul principal, precum și celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 62a al doilea paragraf din Statut cu privire la existența unei propuneri de reexaminare.

(4) Imediat după primirea propunerii de reexaminare, președintele Curții desemnează judecătorul raportor dintre judecătorii camerei de reexaminare, la propunerea președintelui acestei camere. Compunerea completului de judecată se stabilește în conformitate cu articolul 28 alineatul (2) din prezentul regulament în ziua atribuirii cauzei judecătorului raportor.

(5) Această cameră decide, la propunerea judecătorului raportor, dacă este necesar să se reexamineze decizia Tribunalului. În decizia de a reexamina decizia Tribunalului nu se indică decât chestiunile care fac obiectul reexaminării.

(6) Tribunalul și instanța de trimitere, părțile din litigiul principal, precum și celelalte persoane interesate prevăzute la articolul 62a al doilea paragraf din Statut sunt informate de îndată de către grefier cu privire la decizia Curții de a reexamina sau de a nu reexamina decizia Tribunalului.

(7) Un aviz în care se indică data deciziei de a reexamina decizia Tribunalului și chestiunile care fac obiectul reexaminării se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 195

Hotărârea pe fond după decizia de reexaminare

(1) Decizia de a reexamina o decizie a Tribunalului se notifică părților și celorlalte persoane interesate prevăzute la articolul 62a al doilea paragraf din Statut. Notificarea către statele membre și către statele părți la Acordul privind SEE, altele decât statele membre, precum și către Autoritatea AELS de Supraveghere este însoțită de o traducere a deciziei Curții în condițiile prevăzute la articolul 98 din prezentul regulament. În plus, decizia Curții se comunică Tribunalului și, dacă este cazul, instanței de trimitere.

(2) În termen de o lună de la notificarea prevăzută la alineatul (1), părțile și celelalte persoane interesate cărora le-a fost notificată decizia Curții pot să depună memoriile sau observații scrise cu privire la chestiunile care fac obiectul reexaminării.

(3) Imediat după adoptarea deciziei de a reexamina o decizie a Tribunalului, primul avocat general atribuie reexaminarea unui avocat general.

(4) Camera de reexaminare se pronunță pe fond, după ascultarea avocatului general.

(5) Aceasta poate totuși să solicite Curții să trimită cauza unui complet de judecată compus din mai mulți judecători.

(6) În cazul în care decizia Tribunalului care face obiectul reexaminării a fost dată în temeiul articolului 256 alineatul (2) TFUE, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

TITLUL VII

AVIZELE

Articolul 196

Faza scrisă a procedurii

(1) În conformitate cu articolul 218 alineatul (11) TFUE, cererea de aviz poate fi depusă de un stat membru, de Parlamentul European, de Consiliu sau de Comisia Europeană.

(2) Cererea de aviz poate privi atât compatibilitatea acordului preconizat cu prevederile tratatelor, cât și competența Uniunii sau a uneia dintre instituțiile sale de a încheia acest acord.

(3) Cererea se notifică statelor membre și instituțiilor prevăzute la alineatul (1), cărora președintele le stabilește un termen pentru depunerea de observații scrise.

Articolul 197

Desemnarea judecătorului raportor și a avocatului general

Imediat după depunerea cererii de aviz, președintele desemnează judecătorul raportor, iar primul avocat general atribuie cauza unui avocat general.

Articolul 198

Ședința de audiere a pledoariilor

Curtea poate decide ca procedura în fața sa să cuprindă și o ședință de audiere a pledoariilor.

Articolul 199

Termenul în care se dă avizul

Curtea își dă avizul cât mai curând cu putință, după ascultarea avocatului general.

Articolul 200

Pronunțarea avizului

Avizul, semnat de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, se dă în ședință publică. Avizul se notifică tuturor statelor membre, precum și instituțiilor prevăzute la articolul 196 alineatul (1).

TITLUL VIII

PROCEDURILE SPECIALE

Articolul 201

Calea de atac împotriva deciziilor comitetului de arbitraj

(1) Cererea introductivă prin care se formulează calea de atac prevăzută la articolul 18 al doilea paragraf TCEEA cuprinde:

- (a) numele și domiciliul petentului;
- (b) calitatea semnatarului;
- (c) indicarea deciziei comitetului de arbitraj atacate;
- (d) indicarea părților adverse;
- (e) expunerea sumară a faptelor;
- (f) motivele și argumentele invocate, precum și o expunere sumară a motivelor menționate;
- (g) concluziile petentului.

(2) Prevederile articolelor 119 și 121 din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererii introductive.

(3) În plus, la cererea introductivă se anexează copie certificată pentru conformitate cu originalul a deciziei atacate.

(4) Imediat după depunerea cererii introductive, grefierul Curții invită grefa comitetului de arbitraj să transmită Curții dosarul cauzei.

(5) Procedura se desfășoară în conformitate cu articolele 123 și 124 din prezentul regulament. Curtea poate decide ca procedura în fața sa să cuprindă și o ședință de audiere a pledoariilor.

(6) Curtea se pronunță prin hotărâre. În caz de anulare a deciziei comitetului, Curtea, dacă este necesar, trimite cauza comitetului spre rejudecare.

Articolul 202

Procedura prevăzută la articolul 103 TCEEA

(1) În cazul prevăzut la articolul 103 al treilea paragraf TCEEA, cererea introductivă se depune în patru exemplare certificate pentru conformitate cu originalul. Cererea introductivă este însoțită de proiectul de acord sau de convenție vizat, de observațiile trimise statului în cauză de Comisia Europeană, precum și de orice alt înscris depus în susținerea acesteia.

(2) Cererea introductivă și anexele la aceasta se notifică Comisiei Europene, care dispune de un termen de 10 zile de la această notificare pentru a depune observații scrise. Președintele poate prelungi acest termen după ascultarea statului în cauză.

(3) După depunerea acestor observații, care se notifică statului în cauză, Curtea se pronunță în termen scurt, după ascultarea avocatului general și, la cerere, a statului în cauză și a Comisiei Europene.

Articolul 203

Procedurile prevăzute la articolele 104 și 105 TCEEA

Prevederile titlurilor II și IV din prezentul regulament se aplică în mod corespunzător cererilor introductive prevăzute la articolul 104 al treilea paragraf și la articolul 105 al doilea paragraf TCEEA. Acestea se notifică și statului de care aparține persoana sau întreprinderea împotriva căreia este îndreptată cererea introductivă.

Articolul 204

Procedura prevăzută la articolul 111 alineatul (3) din Acordul privind SEE

(1) În cazul prevăzut la articolul 111 alineatul (3) din Acordul privind SEE, Curtea este sesizată printr-o cerere introdusă de părțile contractante care sunt părți la diferend. Cererea se notifică celorlalte părți contractante, Comisiei Europene, Autorității AELS de Supraveghere și, dacă este cazul, celorlalte persoane interesate cărora li s-ar notifica o cerere de decizie preliminară care ridică aceeași problemă de interpretare a legislației Uniunii.

(2) Președintele stabilește un termen pentru ca părțile contractante și celelalte persoane interesate cărora le este notificată cererea să depună observații scrise.

(3) Cererea este formulată în una dintre limbile menționate la articolul 36 din prezentul regulament. Articolul 38 se aplică în mod corespunzător. Prevederile articolului 98 se aplică *mutatis mutandis*.

(4) Imediat după depunerea cererii prevăzute la alineatul (1), președintele desemnează judecătorul raportor. Imediat după această desemnare, primul avocat general atribuie cererea unui avocat general.

(5) Curtea dă o decizie motivată cu privire la cerere după ascultarea avocatului general.

(6) Decizia Curții, semnată de președinte, de judecătorii care au luat parte la deliberări și de grefier, se notifică părților contractante și celorlalte persoane interesate prevăzute la alineatele (1) și (2).

Articolul 205

Soluționarea diferendelor vizate la articolul 35 TUE, în versiunea în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona

(1) În cazul unor diferende între statele membre, vizate la articolul 35 alineatul (7) TUE în versiunea în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, astfel cum a fost menținut în vigoare prin Protocolul nr. 36 anexat la tratate, Curtea este sesizată printr-o cerere a unei părți la diferend. Cererea se notifică celorlalte state membre, precum și Comisiei Europene.

(2) În cazul diferendelor dintre statele membre și Comisia Europeană, vizate la articolul 35 alineatul (7) TUE în versiunea în vigoare înainte de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona, astfel cum a fost menținut în vigoare prin Protocolul nr. 36 anexat la tratate, Curtea este sesizată printr-o cerere a unei părți la diferend. Cererea se notifică celorlalte state membre, Consiliului și Comisiei Europene în cazul în care este introdusă de un stat membru. Cererea se notifică statelor membre și Consiliului în cazul în care este introdusă de Comisia Europeană.

(3) Președintele stabilește un termen pentru ca instituțiile și statele membre cărora le este notificată cererea să prezinte observații scrise.

(4) Imediat după depunerea cererii prevăzute la alineatele (1) și (2), președintele desemnează judecătorul raportor. Imediat după această desemnare, primul avocat general atribuie cererea unui avocat general.

(5) Curtea poate decide ca procedura în fața sa să cuprindă și o ședință de audiere a pledoariilor.

(6) Curtea se pronunță asupra diferendului prin hotărâre, după prezentarea concluziilor avocatului general.

(7) Aceeași procedură precum cea prevăzută la alineatele precedente se aplică atunci când un acord încheiat între statele membre conferă Curții competența de a se pronunța asupra unui diferend între statele membre sau între statele membre și o instituție.

Articolul 206

Cererile vizate la articolul 269 TFUE

(1) În cazul prevăzut la articolul 269 TFUE, cererea se depune în patru copii certificate pentru conformitate cu originalul. Cererea introductivă este însoțită de orice înscris pertinent și în special, dacă este cazul, de observațiile și recomandările formulate în temeiul articolului 7 TUE.

(2) Cererea și anexele la aceasta se notifică, după caz, Consiliului European sau Consiliului, care dispune de un termen de 10 zile de la această notificare pentru a depune observații scrise. Acest termen nu se poate prelungi.

(3) Cererea și anexele la aceasta se comunică și statelor membre, altele decât statul în cauză, precum și Parlamentului European și Comisiei Europene.

(4) După depunerea observațiilor prevăzute la alineatul (2), care se notifică statului membru în cauză, precum și statelor și instituțiilor prevăzute la alineatul (3), Curtea se pronunță în termen de o lună de la depunerea cererii, după ascultarea avocatului general. La cererea statului membru în cauză, a Consiliului European sau a Consiliului ori din oficiu, Curtea poate decide ca procedura în fața sa să cuprindă și o ședință de audiere a pledoariilor la care sunt citate toate statele și instituțiile vizate de prezentul articol.

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 207

Regulamentul adițional

Sub rezerva aplicării articolului 253 TFUE, Curtea, după consultarea guvernelor interesate, adoptă, în ceea ce o privește, un regulament adițional de stabilire a normelor privind:

- a) comisiile rogatorii;
- b) cererile de asistență judiciară;
- c) denunțarea de către Curte, în conformitate cu articolul 30 din Statut, a mărturiei mincinoase comise de martori și de experți.

Articolul 208

Dispoziții de punere în aplicare

Curtea poate adopta, prin act separat, dispoziții practice de punere în aplicare a prezentului regulament.

Articolul 209

Abrogare

Prezentul regulament înlocuiește Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene adoptat la 19 iunie 1991, astfel cum a fost modificat ultima dată la 24 mai 2011 (*Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, L 162, 22.6.2011, pagina 17).

Articolul 210

Publicarea și intrarea în vigoare a prezentului regulament

Prezentul regulament, autentic în limbile prevăzute la articolul 36 din acest regulament, se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și intră în vigoare în prima zi a celei de a doua luni de la data publicării sale.

Adoptat la Luxemburg, la 25 septembrie 2012.